

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Ons kenmerk
DGBI-O / 18166476

Uw kenmerk

Bijlage(n)
2

- 07 AUGUSTUS 2018 -

Datum

Betreft Besluit naar aanleiding van uw Wob verzoek

Geachte ,

In uw brief van 1 juni 2018, ontvangen op 4 juni 2018, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over directe en indirecte subsidies en/of financieringstoezeggingen en daadwerkelijk verstrekte financieringen aan de Vereniging van Samenwerkende Kredietunies (VSK).

U vraagt documenten over:

- Directe en indirecte subsidies;
- Financieringstoezeggingen en daadwerkelijk verstrekte financieringen, (inclusief modaliteiten) aan de Vereniging van Samenwerkende Kredietunies (VSK);
- Beschikkingen, waarmee financiële middelen direct of indirect aan de Samenwerkende Kredietunies (VSK) ter beschikking zijn gesteld;
- De beslissing om geen subsidie meer te willen verstrekken aan kredietunies.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 14 juni 2018, kenmerk DGBI-O/18122557.

In de brief van 29 juni, kenmerk DGBI-O/18150118 is de beslistermijn met vier weken verdaagd tot 30 juli 2018.

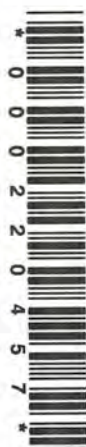
In de brief van 10 juli 2018, kenmerk DGBI-O/18166638 is aan u medegedeeld dat de beslistermijn is opgeschort vanwege het vragen van een zienswijze aan een derde. Ik heb de zienswijze eerder ontvangen. De uiterlijke beslistermijn is daarmee 2 augustus 2018 geworden.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 45 documenten (inclusief bijlagen) aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de

corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Zienswijzen

U bent er over geïnformeerd in de brief van 10 juli 2018, kenmerk DGBI-O/18166638 dat er een derde belanghebbende is bij de openbaarmaking van de documenten met nummers 1, 1a, 1b, 2, 3, 4, 4a, 4b, 5, 6, 8, 9, 9b, 10, 11, 12, 12a, 13, 14, 15, 15a, 16, 17, 17a, 21, 22, 23, 23a, 24, 29, 30, 31, 31a, 31b, 31c, 31d, 31e en dat deze in de gelegenheid is gesteld hierover zijn zienswijze te geven. Zie het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Besluit

Ik heb besloten de documenten met nummers 1a, 3, 6, 8, 9 en 17 openbaar te maken met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens. Voor de motivering verwijs ik naar onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u verzocht, opgenomen in de documenten met nummers 1, 2, 4, 4b, 5, 10, 11, 12a, 13, 14, 15, 16, 22, 23a, 29, 30 en 31 (gedeeltelijk) openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Ik heb besloten een deel van de door u gevraagde informatie opgenomen in de documenten met nummers 1b, 3a, 4a, 7, 9a, 9b, 12, 15a, 18, 19, 20, 25, 26, 27, 28, 31a, 31b, 31c, 31d en 31e niet openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar onderdeel Overwegingen van dit besluit.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

Bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

In de documenten met nummers 1b, 3a, 4, 4a, 4b, 8a, 11, 15a, 16, 17a, 20, 21, 22, 23a, 24, 28, 31, 31a, 31b, 31c, 31d en 31e staan bedrijfsgegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk door VSK aan mijn ministerie medegedeeld. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of de kring van afnemers en leveranciers.

Het betreft informatie over (potentiële) IT-leveranciers en plannen van VSK ten behoeve van de keuze van een IT-systeem. Uit deze informatie die in het kader van een subsidieaanvraag ten behoeve van de aanschaf van een IT-systeem aan mij is verstrekt, kan concurrentiegevoelige informatie worden afgeleid over prijs van de ICT-toepassing en de specificaties en functies van deze toepassing. De openbaarmaking van deze informatie zou schadelijk zijn voor (potentiële) IT-leveranciers en voor VSK. Ik zal deze informatie dan ook niet openbaar maken.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten 1, 1a, 1b, 2, 3, 3a, 4, 4a, 4b, 5, 6, 7, 8, 8a, 9a, 9b, 10, 11, 12, 12a, 13, 14, 15, 15a, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 31a, 31b, 31c, 31d en 31e staan persoonsgegevens zoals namen, functies, e-mailadressen en telefoonnummers. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft openbaarmaking van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen openbaarmaking daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met

een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van bepaalde passages uit de documenten met nummers 1b, 3a, 4, 4a, 4b, 8a, 11, 15a, 16, 17a, 20, 21, 22, 23a, 24, 28, 31, 31a, 31b, 31c, 31d, 31e zou naar mijn oordeel leiden tot onevenredige benadeling van de organisatie VSK en van (potentiële) IT-leveranciers waar deze informatie betrekking op heeft.

Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde informatie staat artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob aan openbaarmaking in de weg. Openbaarmaking van de gevraagde informatie zou VSK en (potentiële) IT-leveranciers namelijk onevenredig benadelen dan wel concurrenten, leveranciers of afnemers onevenredig bevoordelen.

De passages bevatten informatie over (potentiële) IT-leveranciers en plannen van VSK ten behoeve van de keuze van een IT-systeem. VSK en (potentiële) IT-leveranciers worden door openbaarmaking benadeeld, nu deze concurrentiegevoelige gegevens vertrouwelijk zijn, en in vertrouwen bij de aanvraag van een subsidie aan het ministerie van EZK zijn verstrekt. Bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat bedrijfsvertrouwelijke of anderszins concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft.

Het belang bij het voorkomen van onevenredig nadeel weegt ik hier zwaarder dan het algemene belang van openbaarmaking.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die

van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten met nummers 1, 2, 5, 7, 9, 9a, 9b, 10, 11, 12, 12a, 13, 14, 15, 18, 19, 23, 25, 26, 27, 29 en 30 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen.

Deze persoonlijke beleidsopvattingen heb ik uit de documenten verwijderd.

Wijze van openbaarmaking

De documenten die (gedeeltelijk) openbaar worden gemaakt, treft u bij dit besluit in kopie aan.

Dit besluit en de stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, worden geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan de derde belanghebbende.

Hoogachtend,
De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
namens deze.

mr. H.J.I.M. de Rooij
Plaatsvervangend Secretaris-Generaal

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
- h. hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;
- i. overheidsorgaan:
  - 1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld, of
  - 2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.

2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker meedeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.
5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.
6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:
  - a. bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
  - b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
  - c. zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
  - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;

- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
  - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
  - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
  - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
  - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
  - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
  - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
  - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
  - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
  - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage 2 - Inventarislijst

Nr.	Document	Beoordeling	Datum	Afzender	Ontvanger	Wob
1.	e-mail met voorbereiding gesprek VSK	deels openbaar	30-5-16	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
a.	e-mail VSK 30-5-16	deels openbaar deels buiten reikwijdte	30-5-16	VSK	Min EZK	10.2.e
b	Conceptvoorstel VSK	volledig geweigerd	29-5-16	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
2.	Verslag bespreking VSK 31/5/16	deels openbaar	7-6-18	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
3.	e-mail	deels openbaar	22-6-16	Min EZK	Min EZK	10.2.e
a.	conceptplan VSK	volledig geweigerd	20-6-18	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
4.	e-mail intern advies	deels openbaar	30-6-16	Min EZK	Min EZK	10.1.c 10.2.e
a.	conceptvoorstel VSK	volledig geweigerd	29-5-16	Min EZK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
b.	memo overzicht systemen	deels openbaar	30-06-16	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
5.	e-mailverslag eerste reactie directeur O plan kredietunies	deels openbaar	1-7-16	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
6.	e-mailafpraak met VSK over plan kredietunies	deels openbaar	4-7-16	VSK	EZK	10.2.e
7.	Conceptadvies aan directeur n.a.v. gesprek VSK	volledig geweigerd	11-7-16	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1

8.	e-mail	deels openbaar deels buiten reikwijdte	19-7-16	VSK	Min EZK	10.2.e
a.	Memo timing scale up kredietunies en systeem	deels openbaar	19-7-16	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.g
9.	e-mail	deels openbaar	7-9-16	Min EZK	Min EZK	10.2.e
a.	Notitie intern advies aanvullende toezegging	volledig geweigerd	6-9-16	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
b.	Investeren in de scale up van kredietunies (VSK, 22-8-16)	volledig geweigerd	22-8-16	VSK	Min EZK	10.2.e 11.1
10.	e-mail aan voorzitter VSK	deels openbaar	15-9-16	Min EZK	VSK	10.2.e 11.1
11.	3 e-mails verzoek VSK wijziging besteding subsidiegelden	deels openbaar	19-12-16 12:36 19-12-16 12:41 19-12-16 18:23	VSK	VSK	10.1.c 10.2.e 10.2.g 11.1
12.	e-mail nav verzoek VSK wijziging besteding subsidiegelden	volledig geweigerd	1-2-17	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
a.	e-mail VSK en toelichting verzoek wijziging deel inzet subsidie	deels openbaar	23-11-17	VSK	Min EZK	10.2.e 11.1
13.	e-mail aan VSK	deels openbaar	3-2-17	Min EZK	VSK	10.2.e 11.1
14.	e-mail met bespreekpunten VSK over verzoek 2017-2019 en reactie mail over financiën 28/3/17	deels openbaar	24-3-17	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
15.	e-mail	deels openbaar	22-5-17	VSK	Min EZK	10.2.e 11.1
a.	overeenkomst aanschaf systeem	volledig geweigerd	22-5-17	Externe partij	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g

16.	Beschikking n.a.v. voorstel VSK DGBI-O/17163705	deels openbaar	15-6-17	Min EZK	VSK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
17.	e-mail	deels openbaar	4-4-17	VSK	Min EZK	10.2.e
a.	Verzoek VSK aanvullende investering kredietunies	deels openbaar	3-4-17	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.g
18.	Staatsteunanalyse	volledig geweigerd	Juni 2017	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
19.	Checklist incidentele subsidie FEZ	volledig geweigerd	13-6-17	Min EZK	Min EZK	11.1
20.	Deminimisverklaring	volledig geweigerd	6-6-17	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
21.	Brief wijziging beschikking en aanvullend voorschot DGBI-O/ 17163705	deels openbaar	3/11/17	Min EZK	VSK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
22.	Beschikking nav voorstel VSK DGBI-O/17196253)	deels openbaar	27-12-17	Min EZK	VSK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
23.	e-mail	deels openbaar	21-11-17	VSK	Min EZK	10.2.e 11.1
a.	Brief met verzoek en voorstel VSK voor aanvullende investering IT systeem 2018	deels openbaar	20-11-17	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
24.	Begroting VSK	deels openbaar	21-11-17	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.g
25.	Staatsteunanalyse	volledig geweigerd	Dec 2017	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
26.	Mail advies WJZ aan directie en antwoord directie	volledig geweigerd	19-12-17 15-12-17	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1

27.	Incidentele subsidie VSK (FEZ)	volledig geweigerd	Dec 2017	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
28.	Deminimisverklaring	volledig geweigerd	Dec 2017	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
29.	e-mail	deels openbaar deels buiten reikwijdte	24-11-17	VSK	Min EZK	10.2.e 11.1
30.	Nota positief advies gesprek kredietunies	deels openbaar	22-6-17	Min EZK	Min EZK	10.2.e 11.1
31.	Brief Verzoek subsidievaststelling VSK 2015-2017	deels openbaar	30-3-18	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
a.	Voortgangsrapportage	volledig geweigerd	30-3-18	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
b.	Eindrapport subsidie 2015-2017	volledig geweigerd	30-3-18	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
c.	Jaarverslag 2017	volledig geweigerd	30-3-18	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
d.	Accountantsverklaringen	volledig geweigerd	30-3-18	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g
e.	Urenverantwoording	volledig geweigerd	30-3-18	VSK	Min EZK	10.1.c 10.2.e 10.2.g

①

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 30 mei 2016 14:56
Aan: [redacted]
CC: [redacted]

Onderwerp: Voorbereiding gesprek kredietunies

Dag [redacted]

Morgen 15.00 uur spreek je met [redacted] over kredietunies. Het is vooral een bijpraatgesprek. Het doel wat zij voor ogen hebben is om naast de subsidies die ze al ontvangen hebben (200k en 450k) nog een toezegging van jou te krijgen om met name twee zaken op te zetten:

1. Kreditsysteem (van beoordeling tot beheer).

2. Promotie en voorlichtingscampagne

Advies:

Verstuurd vanaf mijn iPhone

~~Van:~~
~~Verzonden:~~
~~Aan:~~
~~Onderwerp:~~
~~Bijlagen:~~

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 30 mei 2016 11:59
Aan: [redacted]
Onderwerp: Kredietunies van start up naar scale up

Beste [redacted] en [redacted] hierbij het stuk dat de scale up beschrijft die wij graag morgen met jullie willen bespreken. Wij komen met 4 man (vrouw) sterk [redacted] en ondergetekende. Graag tot morgen.

Vriendelijke groet

SAMENWERKENDE KREDIETUNIES
een vereniging van ondernemers

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

T: [redacted]
W: www.samenwerkendekredietunies.nl
KVK: 58922490

Intern verslag bespreking kredietunies (VSK -EZ) 31 mei 2016

Aanwezig:

[redacted] (VSK)
[redacted] (VSK)
[redacted] (VSK)
[redacted] (VSK)
[redacted] (EZ)
Pieter Waasdorp (EZ)
[redacted] (EZ, notulist)

Doel gesprek

Het doel van het gesprek is om bij te praten waar kredietunies staan, wat de aandachtspunten zijn voor de komende tijd en de wens van VSK voor een nieuwe EZ-bijdrage. Dit verslag is niet woordelijk, maar een weergave van hetgeen besproken is.

Inhoud

VSK heeft toegelicht waar kredietunies nu staan. Het momentum van de vroege starters is verdwenen. 3 van de 5 eerste kredietunies zijn afgehaakt dan wel inactief. Dit betreft de [redacted] en [redacted]. Het idee voor Midden Nederland is dat die wordt samengevoegd met Gooi- en Eemland. De VSK voert hierop regie. Brabant en de Bakkers zijn wel actief. Het capaciteit vanuit VSK is uitgebreid met 2 parttimers. Tot op heden zijn er 20 kredietunies lid, waarvan er 10 in de opstartfase zitten. De kredietunies hebben in totaal tot op heden zo'n 4 miljoen euro verstrekt.

VSK is bezig met een plan hoe kredietunies verder moeten naar de toekomst om een professionaliseringsslag te maken en een positie te verwerven in het financieringslandschap. De ervaring nu is dat de doorverwijzing vanuit de banken naar kredietunies beter loopt (vanuit FINK is dit nog wel een belangrijk aandachtspunt). De provincies zijn daarnaast positief over de ontwikkeling. Er wordt met een aantal zelfs gesproken over een garantiefaciliteit. Ook neemt de belangstelling vanuit met name branchegerichte pensioenfondsen toe waaronder [redacted]. Het is nog niet in het stadium van participatie, het is spannend om tot een aantrekkelijke propositie te komen van voldoende omvang. Om dit te bereiken is een goede governance en professionele organisatie van kredietunies noodzakelijk. Hier wordt op ingespeeld in het plan dat VSK voorbereidt.

In het plan van VSK komt een drietal acties centraal te staan. 1) centrale desk voor stapelfinanciering. 2) het inrichten van een volwaardig kredietbeoordelingssysteem en 3) het opzetten van een grote mediacampagne om de bekendheid van kredietunies te vergroten.

3

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 juni 2016 17:13
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: scale up
Bijlagen: 20160620 Kredietunies van start up naar scale up 2016.docx

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

[REDACTED]

Ter info het plan van VSK. Dit ook ivm met toezegging MEZ.

Komende tijd moeten we dit gaan oppakken.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 20 juni 2016 21:08
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: scale up

Hallo [REDACTED] in verband met het AO woensdag stuur ik je hierbij vast de notitie zoals hij nu is aangepast. Deze moet nog worden goedgekeurd door het bestuur, maar dan kan jij vast kijken (mocht er een vraag over komen o.i.d.)

Groet
[REDACTED]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 30 juni 2016 14:25
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Plan kredietunies + mail vergelijking 5 systemen
Bijlagen: 20160620 Kredietunies van start up naar scale up 2016.docx; 2016-06-15 Memo overzicht systemen.docx

Urgentie: Hoog

Ha [redacted]

Vrijdag 1 juli om 9.00 uur spreken [redacted] jij en ik over plan van **samenwerkende** kredietunies.
We hebben eerder gesproken met [redacted] van VSK en hebben recent hun plan ontvangen.

Belangrijkste besprekspunt is de mogelijke bijdrage van EZ aan:

- een centraal systeem voor kredietunies
kosten [redacted] euro voor [redacted] jaar, daarna verwacht VSK zelf alle kosten te kunnen dragen. [redacted]
[redacted]
VSK verwacht ook inkomsten door [redacted] per verstrekt krediet elke KU te laten doneren voor dit systeem
Voorfinanciering door EZ ziet VSK als optie. [redacted]
- Andere punten in notitie zijn:
marketing (verzoek bijdrage niet meer aan de orde).
Centrale ondersteuning (voor ontheffing voor kredietbemiddeling) en back office
Centrale desk voor standaardisering en stapelfinanciering [redacted]
[redacted]
[redacted]

VSK is actief met [redacted] Kredietunies, waarvan [redacted] KU's leningen hebben verstrekt (omvang [redacted] mln).
VSK heeft eerder [redacted] en [redacted] euro ontvangen voor kredietoverstijgende activiteiten.
De kosten van dit plan zijn [redacted] miljoen euro (in eerdere gesprek nog [redacted] mln)

VSK heeft 5 centrale systemen uitgenodigd voor presentatie en met elkaar vergeleken. Het gaat om [redacted]
[redacted]

- Nu werken actieve KU's met:
[redacted] (vnl. registratie fase proces)
[redacted] (loopt bij aanvraag vast)
- Voorkeur van VSK systeem [redacted]
Kas- en bemiddelingsmodel en combi
Loopt aanvraag niet meteen vol, dan snel openstellen aan andere KU en [redacted] zelf.
[redacted] past steeds systeem aan aan wet- en regelgeving
VSK zal een kopie van systeem ontvangen en zelf ook aanpassingen kunnen doorvoeren.
[redacted] KU's kunnen zonder kosten in [redacted] systeem, daarna per extra KU betalen
VSK wil zelf [redacted] euro bij start betalen, daarna succes fee van [redacted] per verstrekt krediet voor dit systeem. Dat is [redacted] van gemiddeld krediet [redacted] euro = [redacted] euro.
Kosten bestaan: [redacted] aanschaf systeem [redacted], verbouwen systeem aan wensen VSK (zoals [redacted] tussen KU's) [redacted] en [redacted] platformkosten [redacted] eerste jaar), daarna [redacted] voor de volgende jaren
- Reden voor VSK dat andere systemen afvallen
[redacted] systeem is zo vaak aangepast, loopt bij aanvraag vast; nieuw systeem nodig
[redacted] nog niet eerder financieel systeem gebouwd
[redacted] bemiddelingsmodel extra hierin kost tonnen
[redacted] alleen registratie fase proces

Groet
[redacted]

<i>Model</i>	Ondersteund centrale kasmodel ,bemiddeling kan maar heel kostbaar en pas ½ 2017	Ondersteund bemiddelingsmodel en centrale kas.Oude model is vastgelopen. Wordt from scratch nieuw gebouwd	Ondersteund bemiddelingsmodel en centrale kas en de combinatie ervan	Nieuw systeem bouwen voor centrale kas en bemiddeling	Ondersteund centrale kas, bemiddeling wordt ingebouwd maar exclusief financiële administratie dus ook exclusief funding administratie (apart pakket)
<i>Eigendom</i>					
<i>Gebruiksrecht</i>		(uniek gebruikersrecht)	door afkopen licentie bij		
<i>Kosten eenmalig</i>	Eenmalig inrichten pakket € minimaal Bemiddeling pm (tonnen)	€ -+ aansluiten per ku €	Eenmalig overnemen systeem (als in termijnen €) Aansluitkosten eerste 18 kredietunies nihil. Daarna - per KU	- en per ku aansluitkosten pm. post onvoorzien i.v.m. geen ervaring	excl. BTW per Ku aansluiten Bemiddeling pm
<i>Kosten jaarlijks</i>	Minimaal excl. BTW voor backoffice)	€ per kredietunie	Ombouwkosten Platformkosten € per krediet per jaar.	per KU per jaar hosting etc.	Koepel - per maand. KU - per maand (eerste jaar korting), - per gebruiker per maand.
<i>Boekhouding</i>	Gekoppeld aan boekhoudpakketten via online bijv.)	Zelf koppelen	Zelf koppelen	Zelf koppelen	Zelf koppelen
<i>Fundingproces / my kredietunie</i>	Niet ondersteund	Ondersteund ledenadministratie en beperkt intekenproces funding. Alleen voor bemiddeling	Ondersteund, funding beide systemen en renteuitbetaling Paraplu constructie geeft oplossing zodat centrale kas er ook in kan.	Kan ingebouwd worden	Kan er nu niet in

			Funden mogelijk via kwalitatief sterke app. Dit is een groot voordeel, zeer gebruiksvriendelijk voor investeerders.		
<i>Leningproces</i>	Ondersteund aanvraagproces, screeningsproces, en beheerproces Alles voor de lening administratie geen intake Ondersteund management rapportages	Ondersteund aanvraagproces, screeningsproces, publicatieproces en beheerproces (tot 1 maand in achterstand) Ondersteund geen management rapportages en geen (flexibel) intensief beheer	Ondersteund alles, aanvraagproces simpel en snel, wet en regelgeving gewaarborgd in systeem. Actieve gebruiker die regelmatig update wij liften mee	Hele proces Alles kan worden ingebouwd	Hele proces op maat voor kredietunies
<i>Voordelen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Systeem al operationeel • Screening (te) uitgebreid. • Koppeling met boekhouder via [REDACTED] • Gebruiksvriendelijke opmaak wordt aan gewerkt? 	<ul style="list-style-type: none"> • Partij heeft ervaring met bestaand systeem • Relatief lage jaarlijkse kosten 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeer gebruiksvriendelijk ook voor ondernemers • Systeem is in gebruik, aanpassing nauwelijks nodig. • Zelfde doelgroep qua investeerders en kredietnemers • Uitgebreide mogelijkheden • Kan in delen betaald worden • Kunnen samen met [REDACTED] updates financieren 	<ul style="list-style-type: none"> • Custom made met basis blokken. • Zelf eigenaar. Zelf inhoud bepalen • Flexibel • Niet duur 	<ul style="list-style-type: none"> • Al ervaring met [REDACTED] • Modulair op te bouwen. • Ervaring met systemen voor financiering van MKB. • Gemaakt voor kredietunies • Kan aangepast worden aan onze wensen. • Flexibel

			<ul style="list-style-type: none"> • Full time operation: ondersteuning aanwezig • [redacted] back office kan bijspringen als nodig • [redacted] geeft gebruikersinstructie • Wet en regelgeving gewaarborgd in systeem • Flexibel aan te passen als regelgeving of iets anders wijzigt. 		<div> <div>10</div> <div>10</div> <div>10</div> <div>10</div> <div>10</div> <div>10</div> </div>
Nadelen/ aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none"> • Relatief hoge jaarlijkse kosten • Systeem niet flexibel aan te passen aan kredietunies • Geen bemiddeling • Gemaakt voor grote financieringen • Veel tools voor onze klanten niet van toepassing 	<ul style="list-style-type: none"> • Eigendomsverhouding met [redacted] • Getraptheid [redacted] [redacted] software bouwer maakt handelen onhandig bij problemen • Servicedesk slecht bereikbaar • Informatiebeleid – wie heeft welke rechten en kan welke informatie inzien is niet duidelijk • [redacted] bouwt, wij hebben geen input of correctiemogelijkheden vraag is of er een systeem uitkomt dat 	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten zijn flink, kunnen we voldoende groeien om dit te kunnen dragen? • Moeten wel mee in de richting van de updates van [redacted] als we willen updaten <p>Verder geen nadelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bouwen from scratch, duurt lang • Intensief proces. • Kinderziektes opnieuw • Wet en regelgeving niet in systeem. • Geen ervaring met financiële systemen • Modulair systeem klinkt goed maar gaat het werken? 	<ul style="list-style-type: none"> • Funding proces zit er niet in, • Intake zit er niet in • Koppeling met boekhouding nu niet voorzien • Beheer moet nog worden gebouwd • Geen screeningstools • Kleinere partij dus helpdesk beperkt • Geen ervaring met regelgeving bemiddeling • Potentieel weer kinderziektes bemiddeling

		voldoet aan onze processen			
--	--	----------------------------	--	--	--

De VSK heeft verkennend gesproken met deze vijf partijen en [REDACTED] Deze vijf zijn vervolgens uitgenodigd voor een presentatie (pitch) voor een commissie van kredietunies. Hierbij waren zowel regionale en branche gerichte kredietunies, bemiddelings en centrale kas kredietunies betrokken. Alsmede een actieve gebruiker van [REDACTED] systeem van één van de kredietunies.

Na de presentatie zijn de systemen geëvalueerd. Als eerste voorkeur kwam hier het systeem van [REDACTED] uit naar voren. De gebruiksvriendelijkheid, ingebouwde controle van regelgeving, opschaalbaarheid en combinatie van verschillende methodes in één systeem waren hierbij de belangrijkste factoren.

5

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 1 juli 2016 9:58
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: eerste reactie plan kredietunies
Urgentie: Hoog

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 4 juli 2016 13:39
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: graag volgende week afspraak over plan kredietunies

Hallo [REDACTED], denk je aan een conference call of live?

Conference call kan vandaag en morgen. Live kan donderdag ochtend, heb smiddags ALV in Bunnik. Moet daar om 14:00 zijn.

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 1 juli 2016 10:42
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: graag volgende week afspraak over plan kredietunies

Ha [REDACTED]

We hebben vanochtend gesprek gehad met [REDACTED]
Dat heeft nog de nodige vragen opgeleverd.
[REDACTED] ik spreken je volgende week graag uitgebreider.
Wanneer schikt dat?

Groet
[REDACTED]

~~Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.~~

~~De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.~~

~~This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.~~

~~The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.~~

Van:
Verzonden:
Aan:
Onderwerp:
Bijlagen:

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 19 juli 2016 21:15
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: memo toelichting

Hallo [REDACTED],
Zoals vanmiddag besproken hierbij een memo met toelichting op de twee punten waar jij om extra toelichting vroeg. Voor vragen ben ik uiteraard bereikbaar,
Groet [REDACTED]

1. Is het niet te vroeg voor de investering in een professioneel systeem en een verdere scale up voor kredietunies (backoffice, stapeldesk en centraal fonds)?

De unieke combinatie van coaching, ondernemersvisie, netwerk en lokale of branchegerichte kennis maakt dat kredietunies veel toegevoegde waarde kunnen leveren in financieringsland. Zeker als katalysator voor andere financieringen. Daarom zijn veel ondernemers bereid om kredietunies te steunen en hier op vrijwillige basis aan bij te dragen.

De kredietunies zijn al drie jaar hard aan de weg aan het timmeren. Door het wachten op de wetgeving is momentum verloren gegaan maar kredietunies zijn desondanks toch gestart met alle bijbehorende vertragingen etc. Nu zijn de kinderziektes voorbij en de randvoorwaarden zoals de WTK gerealiseerd. Nu is het dus tijd om door te zetten en verder te groeien om enthousiasme te behouden, niet meer momentum te verliezen, en de professionaliseringsslag die na de startfase nodig is te maken.

Het is nu hoog tijd voor een professioneel systeem omdat:

- Een aantal kredietunies in de startfase gewerkt heeft met houtje touwtje systemen. Zij willen nu overstappen op een workflowsysteem om de reeds verstrekte kredieten en nieuwe kredieten goed te documenteren. Het is goed om dat allemaal samen te doen om kosten zo laag mogelijk te houden, een bepaalde standaard te realiseren en zo samen te kunnen delen. Dit zijn kredietunie [redacted]
- Een aantal kredietunies heeft geïnvesteerd in een systeem (met [redacted] now). Dit systeem heeft gefunctioneerd maar loopt op dit moment vast. Er is hard een update nodig maar dit is kostbaar en er is weinig invloed op het resultaat dat zal worden opgeleverd. Deze kredietunies hebben met spoed een systeem nodig om nieuwe kredieten te kunnen verstrekken en hun lopende kredieten over te zetten. Het gaat hier om kredietunie [redacted], Kredietunie [redacted] kredietunie [redacted] en kredietunie [redacted]. Investeren in de update is een (dure) optie en het is beter om nu samen met de andere kredietunies over te stappen naar een systeem dat in één keer goed is en aan alle eisen blijft voldoen.
- Als we nu collectief overgaan kunnen een aantal nieuwe unies direct mee in het nieuwe systeem en de kinderziektes die de andere unies hebben gehad overslaan. Dit vergroot de kans op snelle groei naar gezamenlijke levensvatbaarheid. Dit betreft bijvoorbeeld de kredietunies [redacted] en [redacted]
- Als we nu niet collectief overstappen gaat iedereen zijn eigen weg, worden de kosten veel groter en missen we een mogelijkheid tot efficiency winst en samenwerking.

Het is nu een goed moment voor de overige onderdelen van de scale up omdat de kredietunies naast een stuk professionalisering ook meer kredieten moeten verstrekken om verder te groeien. Backoffice, stapelen en soms een stuk funding vormen hierbij hindernissen die wij centraal zouden kunnen oplossen en op korte termijn kostendekkend zouden kunnen krijgen voor de kredietunies. Hier is een investering voor nodig de eerste drie jaar om een bepaald niveau aan personeel, contacten en routine op te bouwen. Deze onderdelen van de scale up kunnen dus een extra boost geven die enorm kan helpen. Maar het systeem is het belangrijkste.

2. Waarom hebben de kredietunies een voorkeur voor [ ] en niet bijvoorbeeld het systeem van [ ]

Antwoord 2.

Het systeem van [ ] heeft een aantal grote voordelen:

1. Het systeem maakt verstrekking volgens zowel centrale kas als het bemiddelingsmodel mogelijk op eenvoudige wijze. Waarbij het hele proces ondersteund wordt. Van aanvraag, tot verstrekkingproces tot beheer
2. Het systeem bevat alle compliance eisen die volgens de AFM noodzakelijk zijn voor het bemiddelingsmodel (en ook die voor de centrale kas, die zijn zijn minder verstrekkend onder de 10 mln.)
3. Het systeem maakt het eenvoudig mogelijk om een krediet van 1 kredietunie open te zetten voor andere kredietunies als dit gewenst is (als financiering niet vol komt bij bemiddeling bijvoorbeeld)
4. Het systeem ondersteunt na aanpassing ook de combinatie van het centrale kas systeem en het bemiddelingsmodel in 1 financiering (zgn. hybride model)
5. Bij het [ ] systeem worden de ondersteuning (helpdesk, servicedesk) geleverd door een partij die hier zijn core business van heeft gemaakt [ ]. Dit betekent een directe prikkel.
6. Het systeem is enorm gebruiksvriendelijk, automatiseert en structureert een aantal processen die nu handmatig gebeuren en standaardiseert daarmee ook processen tussen kredietunies.

Het [ ] systeem is uiteraard een alternatief. Er zijn met [ ] ook (als eerste) gesprekken gevoerd over gebruik van hun systeem. De aanvankelijke kosten hiervan zullen waarschijnlijk lager zijn. De jaarlijkse platformkosten zijn onduidelijk. Als we kunnen gaan opereren onder de [ ] licentie zijn ze waarschijnlijk lager. Zo niet dan zijn ze voor ons onbetaalbaar. In vergelijking met de hierboven genoemde punten van het [ ] systeem is het volgende het geval voor het [ ] systeem:

1. Het systeem van [ ] ondersteund alleen verstrekking via centrale kas. Dit wel ook voor het hele proces. Voor bemiddeling zou dan een apart systeem moeten worden gebouwd of gezocht. Dit moet vervolgens aangesloten worden op het [ ] systeem. Naar verwachting worden de kosten hierdoor vergelijkbaar of misschien zelfs hoger.
2. [ ] hoeft niet te voldoen aan de regelgeving van AFM en de Wtk die geldt voor kredietunies. Deze regelgeving en de bijbehorende checks en balances zitten dus ook niet verwerkt in het systeem. Dit moet apart worden bijgehouden en gerealiseerd.
3. het systeem van [ ] ondersteund niet het hybride model dus ook niet het opzetten van een aanvraag voor andere kredietunies bij bemiddeling. Bij centrale kas zou dit wel kunnen.
4. Zoals gezegd ondersteund het [ ] systeem alleen centrale kas. Voor bemiddeling moet iets worden gebouwd of aangesloten. Of dit dan het hybride systeem kan ondersteunen is de vraag. Het zal in ieder geval complex zijn en bouwen van toevoegingen of brugconstructies betekenen.
5. Bij het credits systeem zou [ ] de helpdesk zijn. Hoewel [ ] welwillend is dit niet [ ] core business. Dat betekent dat kredietunies moeten wachten wat er qua ondersteuning in credits tijd beschikbaar is. We zijn ook afhankelijk van welke updates of veranderingen [ ] gaat maken en moeten daarin mee.

6. Zoals gezegd zou een eigen licentie op de software van [REDACTED] (m.n. [REDACTED]) voor de kredietunies qua jaarlijkse kosten niet haalbaar zijn. Dit betekent dat werken met het [REDACTED] systeem alleen kan als de kredietunies opereren onder de licentie van [REDACTED]. Dit hebben we onderzocht en de leverancier van de licentie staat dat alleen toe als [REDACTED] dienstverlener is voor de kredietunies. Dat kan weer alleen als [REDACTED] een deel van het kredietproces zou uitvoeren. Bijvoorbeeld de opmaak van documenten, en verstrekking en/of het automatisch deel van beheer. [REDACTED] wil dit wel doen, maar voor een paar kredietunies, niet voor 10 of meer omdat dit administratief te omslachtig zou zijn voor de operationele afdelingen van [REDACTED]. Begrijpelijk omdat [REDACTED] natuurlijk ook een kleine organisatie is en het niet [REDACTED] core business is om dit soort dienstverlening te verzorgen (dit betekent bijvoorbeeld dat [REDACTED] gemachtigd zou moeten zijn voor de bankrekeningen van alle kredietunies en voor elke kredietunie aparte documentatie zou moeten versturen naar klanten).

Daarom is het systeem van [REDACTED] in ieder geval geen oplossing voor alle kredietunies.

In onze zoektocht naar een systeem hebben wij nog zes andere partijen benaderd en gesproken over hun systeem. De vergelijking is in uw bezit.

Uit deze vergelijking komt er maar 1 systeem naar voren dat de volgende factoren combineert:

- Ondersteunt beide methodes van verstrekking (centrale kas en bemiddeling)
- Hybride mogelijk maakt in één systeem
- Alle kinderziekten al kwijt is door actief gebruik van een partij [REDACTED] en [REDACTED] bank)
- Aan alle relevante regelgeving voor kredietunies voldoet
- Alle apps en toevoegingen heeft die het vooral voor investeerders enorm gebruiksvriendelijk maken
- Doorontwikkeld wordt door een actieve partij
- Gemaakt is voor dezelfde doelgroep qua investeerders en kredietnemers
- Ondersteund wordt door partijen die bereid zijn om een non-profit korting te geven voor kredietunies.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 7 september 2016 9:10
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Bespreking 8/9 voorstel kredietunies met [REDACTED]
Bijlagen: Aanvullende toezegging kredietunies [REDACTED].docx; 20160718toelichting investering scale up kredietunies.docx

Urgentie: Hoog

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Ha [REDACTED]
[REDACTED] en ik nemen de varianten donderdag 8/9 graag met je door.
Voorstel is om dit ook in MTO te bespreken dinsdag a.s.

[REDACTED]
Wil jij het in ibabs zetten.
Merci

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 15 september 2016 15:27
Aan: [redacted]
CC: [redacted]

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Beste [redacted]

[redacted]

[redacted]

Ik sta daarom positief tegenover een bijdrage vanuit EZ aan VSK om een dergelijk systeem aan te schaffen. Ik denk dat dit bij kan dragen aan de verdere opschaling en professionalisering van kredietunies in Nederland.

Ik vind het echter wel belangrijk dat aan een aantal voorwaarden is voldaan. De eerste is uiteraard dat alles goed inpasbaar moet zijn in onze systematiek van subsidieverstrekking en conform de daarvoor door ons opgestelde regels moet verlopen. De tweede is dat [redacted] dat het aantal verstrekte kredieten toeneemt maar dat ik graag zie dat er een substantiele toename van het aantal verstrekte kredieten is gerealiseerd. Immers slechts dan zal het ontbreken van een goed werkend systeem ook pas gaan knellen.

[redacted]

Ik ga ervan uit dat onafhankelijk van onze bijdrage of keuze van een systeem alle kredietunies in Nederland de mogelijkheid krijgen om het systeem te gebruiken. Daarnaast vind ik het belangrijk dat bij voorkeur alle bij VSK aangesloten kredietunies het systeem gebruiken en alle kredieten hierin worden opgenomen. Ook begrijpen wij dat [redacted] heeft geoffreerd om een alternatieve pragmatische oplossing te leveren. Dit is kort mondeling toegelicht [redacted]

Altijd tot nadere toelichting bereid !

Vriendelijke groet,

Pieter Waasdorp
Directeur Ondernemerschap
Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401 2500 EK Den Haag

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 19 december 2016 18:23
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Verzoek om wijziging besteding subsidiegelden
Bijlagen: verzoek wijziging uitgaven beschikte subsidie 12 2016.xlsx

Beste [redacted] en [redacted]

In bijgevoegd document zie je de uitsplitsing van de subsidie zoals oorspronkelijk ingediend en daarnaast een begroting die weergeeft hoe wij hem nu zouden willen inzetten. Zoals je ziet, geven we iets minder uit in 2016 zodat er voor 2017 € [redacted] overblijft en we in 2017 kunnen investeren in het systeem.

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting zullen wij minder besteden aan personeel, iets minder aan het seminar en minder aan producten en communicatie. In producten en communicatie was overigens € [redacted] voorzien voor het IT systeem, dus in werkelijkheid betreft het een kleinere verschuiving. Maar om misverstanden te voorkomen is de investering in het IT systeem nu als totaal post opgeteld bij de andere automatiseringskosten en weergegeven bij automatisering. N.B. de investering in het systeem is een resultante van uitgaven en bijdrage van de kredietunies in de kosten van het systeem.

Hopende op de goedkeuring van Economische Zaken voor deze wijziging teken ik hoogachtend namens het bestuur van de VSK,

SAMENWERKENDE KREDIETUNIES
voor ondernemers door ondernemers

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

W: www.samenwerkendekredietunies.nl <<http://www.samenwerkendekredietunies.nl/>>
 KVK: 58922490

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 19 december 2016 12:41
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Verzoek om wijziging besteding subsidiegelden

Ha [redacted],

Hoe wordt dan de verdeling van in totaal [redacted] euro ([redacted]) over personeel, produkten/communicatie en IT systeem in 2017?

Groet

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 19 december 2016 12:36

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Verzoek om wijziging besteding subsidiegelden

Geachte mijnheer [REDACTED] en mevrouw [REDACTED],

Hierbij verzoeken wij u om toestemming voor het licht wijzigen van de besteding van de subsidiegelden, door u verstrekt aan de vereniging Samenwerkende Kredietunies. Dit betreft de subsidie verstrekt op 16 juli 2015 met verplichtingnummer [REDACTED]

In de beschikking is het volgende kostenoverzicht opgenomen waarvan [REDACTED] van de kosten door EZ subsidiabel is gesteld:

Uitgaven	Realisatie 2013-2014	2015	2016	2017
Kosten directie, personeel en bestuur	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	€ [REDACTED]
Seminar jaarlijks	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Automatisering	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Juridische kosten	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Producten en communicatie	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
Totaal	€ 134.200	€ 217.500	€ 252.500	€ 252.500

In dit schema werd voor automatisering in het totaal een kostenpost geraamd van [REDACTED] in de jaren 2015 tot en met 2017. In de praktijk is nu gebleken dat de kredietunies in 2017 behoefte hebben aan de gezamenlijke aanschaf van een IT systeem en dat hier een grotere centrale investering mee gepaard gaat dan oorspronkelijk verwacht. Dit betekent dat de vereniging Samenwerkende Kredietunies een deel van het budget dat voorzien was voor personeel en producten en communicatie zou willen investeren in dit systeem. Uiteraard kan een IT systeem worden opgevat als een product voor de leden maar om later misverstanden te voorkomen vragen wij hierbij uw toestemming om de subsidiegelden aan te wenden voor het mee investeren in de aanschaf van dit IT systeem. N.B. Een deel van de investering zal doordat de kredietunies een fee betalen per verstrekt krediet door de kredietunies zelf worden terugbetaald. De vereniging schiet de investering voor een deel dus slechts voor.

Hopende op uw toestemming teken ik hoogachtend namens het bestuur van de VSK,

Samenwerkende Kredietunies
Vereniging Samenwerkende Kredietunies

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 januari 2017 11:23
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Toelichting bij verzoek tot wijziging deel inzet subsidie

Beste [REDACTED] namens ons bestuur stuur ik je een antwoord op de mail die jij in september verzonden hebt aan [REDACTED]. Wij hadden nog niet op jouw mail gereageerd. Dat wil echter niet zeggen dat we er niet mee bezig zijn geweest. We hebben de punten ter harte genomen en zijn er mee aan de slag gegaan.

In deze mail willen wij reageren op jouw mail en daarnaast vertellen dat we een tussenoplossing hebben moeten zoeken voor het IT systeem. Door omstandigheden zijn we namelijk genooddaakt om nu toch al een stap te zetten op het terrein van het IT systeem. We wilden niet met een nieuw verzoek naar EZ komen voordat we beter aan de door jou genoemde punten tegemoet konden komen. Daarom hebben we nu een overbruggende oplossing gezocht in het inzetten van een deel van de huidige subsidie voor de aanschaf van het IT systeem. Hier hebben we wel de goedkeuring voor nodig van EZ.

Reagerend op jouw mail zijn wij blij dat Economische Zaken het belang van kredietunies inzien en blijft ondersteunen.

Het blijft een mooi en uniek instrument; de combinatie van financiering, coaching en het netwerk dat wordt ingezet om het succes van de ondernemer te maximaliseren. En realiseert veel meer dan alleen kredietverlening. Vooral het netwerk van ondernemers dat geactiveerd wordt en enorm betrokken raakt, en de coaching zijn de grote succesfactoren van de kredietunie.

De kredietverlening zien we langzaam toenemen. Dit gaat trager dan verwacht maar dat hangt ook samen met het common bond model van de kredietunie. Goed ook om te lezen dat EZ positief staat tegenover een bijdrage aan een IT systeem voor de VSK. Hier heeft EZ wel een aantal voorwaarden bijgesteld.

1. Het moet inpasbaar zijn in de subsidiemethodiek
2. Er moet een significante toename van de kredietverlening zijn
3. Het systeem moet inzetbaar zijn voor alle kredietunies
4. Er zijn vorderingen gemaakt bij het zoeken naar een cofinancier, een derde geldstroom

We zullen op deze punten even kort ingaan:

Ad. 1. De inpasbaarheid in de subsidiemethodiek is helder en moet zeker op te lossen zijn. Hier is al verkennend over gesproken met jouw medewerkers.

Ad 2. 2016 startte bij de kredietunies als stiller jaar. We merkten richting het eind van 2016 echter duidelijk weer een aantrekkende beweging. Drie van onze leden naderen inmiddels de 1mln. aan outstanding portefeuille. En een aantal anderen start nu, nu de WTK van kracht is, ook echt met kredietverlening. Met name de groter groeiende unies hebben nu echt een systeem nodig. Er is dus groei en daar willen we graag in verder kunnen.

Eind 2016 hoorden wij dat het systeem van [REDACTED] waar we nu mee werken, na september 2017 niet meer ondersteund zal worden. We moeten nu dus echt beginnen met de migratie naar een ander systeem. Ook willen we een aantal kredietunies die nu (na de eerste start) toe zijn aan een goed IT systeem niet meer laten investeren in een systeem dat er binnenkort uitgaat. We kunnen dus eigenlijk niet langer meer wachten.

Ad 3. Wat ons betreft is het systeem graag inzetbaar voor alle kredietunies. Of ze lid zijn van de VSK of niet hoeft daarbij geen beletsel te zijn. Zoals je weet zijn we inmiddels weer in gesprek met VKN om te kijken of en hoe we een fusie vorm kunnen geven. Dit zal uiteraard de inzetbaarheid van het systeem voor alle unies vergemakkelijken.

Ad 4. In feite is er al een derde geldstroom, via de partijen die de diverse unies ondersteunen (zoals de Rabobank, gemeenten, provincies etc.) en daarnaast natuurlijk eigenlijk via de vrijwilligers in de aangesloten kredietunies die om niet hun uren hierin investeren. Een derde geldstroom op verenigingsniveau zou daarnaast uiteraard ook prettig zijn. Als de fusie gerealiseerd is kunnen we ook beter naar buiten om dergelijke ondersteuning te zoeken voor alle kredietunies in Nederland. In dat verband is het interessant om te melden dat [REDACTED] al een kennismakingsgesprek bij [REDACTED] heeft gehad, samen met kredietunie [REDACTED]. Op dat terrein zijn dus voorbereidingen gaande en kunnen we straks vaart maken.

Wat het systeem betreft heb je in jouw mail nog opgemerkt dat je meer voelde voor de pragmatische oplossing van [REDACTED] dan de uitgebreide optie van [REDACTED] die bij onze leden de voorkeur had.

Dit zijn we dan ook gaan onderzoeken. Bij nadere uitwerking bleek dat het systeem dat [REDACTED] voorstelde niet de garanties kan geven qua betrouwbaarheid en continuïteit die het Collin systeem wel heeft. Het opzeggen van het huidige systeem door [REDACTED] versterkte de twijfel die we hadden bij het voorstel zeker wat betreft de continuïteit. Pijnlijk detail is dat twee unies net [REDACTED] hadden geïnvesteerd om aan te sluiten op dit systeem en het nu wordt opgezegd. Dat willen we niet nog eens meemaken.

Hierna hebben we nog een ander alternatief onderzocht (van [REDACTED] dat ook minder uitgebreid was. Toen we de kosten hadden uitgewerkt van een alternatief dat ook toepasbaar is voor beide modellen, het centrale kasmodel en het bemiddelingsmodel, bleek het kostenverschil zeer beperkt. En dat terwijl een deel dan opnieuw gebouwd moet worden met alle kinderziektes etc. van dien. Alles vergelijkend kwamen we er nogmaals op uit dat het systeem van [REDACTED] toch de meeste garantie geeft op betrouwbaarheid en continuïteit.

Wat de kosten betreft zijn we nog eens met [REDACTED] in overleg gegaan. [REDACTED] heeft aangeboden de betaling voor het systeem over [REDACTED] jaar te willen spreiden (en in feite dus een stuk voor te financieren). Hierdoor worden de kosten niet lager, maar worden wel over [REDACTED] jaar gespreid. De software bouwer die de voor ons vereiste aanpassingen gaat uitvoeren geeft ons een non profit korting van [REDACTED] en heeft geregeld dat de platformkosten voor ons in de opstartfase worden gehalveerd. Dit heeft de kosten van het [REDACTED] alternatief beter draagbaar gemaakt.

N.b. toelichting op de Collin kosten: Bij ineens betalen zijn we [REDACTED] verschuldigd. Bij spreiding over [REDACTED] jaar betalen we € [REDACTED] -, dit is hoger omdat Collin dan uiteraard mee risico draagt en liquide middelen vastlegt. Bij voorkeur betalen we uiteraard ineens. De [REDACTED] korting van de bouwer scheelt wel echt in de kosten en bespaard het eerste jaar naar verwachting al rond de € [REDACTED] -.

Omdat er echt een beslissing genomen moest worden om op tijd een nieuw systeem te hebben, hebben we als tussenoplossing dus een alternatief opgezet waarbij we met zoveel mogelijk financiering vanuit de leden zelf en het inzetten van een stuk van de huidige subsidie toch al de eerste stap te zetten naar een nieuw systeem. In de huidige subsidie was een groot deel van het budget begroot voor het ontwikkelen van producten en communicatie. Een deel hiervan zullen we dan inzetten voor het systeem.

Het verzoek om de subsidie iets gewijzigd te mogen inzetten ligt dus nu ter goedkeuring bij jullie. De huidige aanpak betekent dat de kredietunies veel moeten investeren in het systeem dit jaar. Hierdoor staan hun middelen voor verdere groei en het vormen van reserves eigenlijk onder druk en zijn de middelen voor de andere activiteiten van de VSK beperkt. Daarom hebben wij eind vorig jaar EZ ook benaderd voor ondersteuning op het terrein van de systeemkosten. Het huidige model is draagbaar maar de groei kan veel beter doorzetten als de lasten van het systeem wat kunnen worden verlaagd. De VSK kan haar voorgenomen taken gewoon uitvoeren maar zal meer focus en tijd leggen op het systeem en zal sneller uit de middelen lopen. Dat zien we natuurlijk graag anders.

Juist nu moeten de unies kunnen investeren in groei en zijn zij nog niet zover dat zij zelfstandig de kosten van de VSK kunnen dragen. Hier over komen we binnenkort graag bij je terug.

Graag horen we of EZ kan instemmen met de iets gewijzigde inzet van de subsidie en maken we binnenkort graag een afspraak om een en ander verder te bespreken.

Vriendelijke groet namens het bestuur,

SAAMENWERKENDE KREDIETUNIES
(een vereniging van verenigingen)

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

W: www.samenwerkendekredietunies.nl <<http://www.samenwerkendekredietunies.nl/>>
KVK: 58922490

Van: Waasdorp, drs. P.M. (Pieter)
Verzonden: donderdag 9 februari 2017 11:45
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Toelichting bij verzoek tot wijziging deel inzet subsidie

Bedankt voor je uitgebreide mail met het relaas van de werkzaamheden afgelopen maanden.

N.a.v. jullie verzoek eind december en aanvullende informatie in januari om middelen te kunnen verschuiven naar IT middelen, bericht ik je dat ik akkoord ben met deze verschuiving.

[REDACTED] Ik vind het belangrijk dat kredietunies in de nieuwe constellatie, en met een eigen toezichtswet rijker, een strategisch plan ontwikkelen om kredietunies door te laten groeien. Dit overstijgt het nut van het gebruik van een IT-systeem voor kredietbeoordeling- en beheer. Dit kabinet heeft de afgelopen jaren al veel gedaan om de verdere ontwikkeling van kredietunies te stimuleren. We komen nu wel op een punt uit dat eventuele vervolgstun mijns inziens niet goed denkbaar is zonder een bijdrage uit de markt, bijvoorbeeld in de vorm van fondsen die jullie weten aan te trekken. Een strategisch plan zou duidelijkheid moeten geven hoe jullie denken de verdere ontwikkeling van kredietunies te faciliteren en hoe daarbij private bijdragen kunnen worden aangeboord.

Tot slot. Vorige week heeft [REDACTED] verzocht of de storting van [REDACTED] kan worden overgemaakt. Dat is in principe mogelijk. Maar we hebben wel een overzicht nodig van gerealiseerde en nog te maken kosten. Daarna kan ik opdracht geven deze storting te laten doen.

Altijd tot nader overleg bereid,

Groeten,

Pieter Waasdorp
Directeur Ondernemerschap
Ministerie van Economische Zaken
Postbus 20401 2500 EK Den Haag
[REDACTED]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 24 maart 2017 12:27
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Verzoek VSK financiële bijdrage [redacted] tbv bespreking 28 maart met [redacted]
Bijlagen: [redacted]
Urgentie: Hoog

Ha [redacted]

Ik stuur je deze analyse en advies tbv bespreking [redacted] (dinsdag 28/3) over verzoek financiële steun voor [redacted]
Als je vragen hebt hoor ik het graag.

Verzoek VSK

- [redacted] en [redacted] komen dinsdag 28/3 met het verzoek om VSK een financiële bijdrage (subsidie of lening met voorwaarden) van [redacted] euro voor de tweede helft van 2017 t/m 2019 ter beschikking te stellen. Ze willen hom of kuit horen, omdat ze eind maart met het IT systeem nog kunnen stoppen, danwel investering kwijt van afgelopen maanden. De bijdrage is voor organisatie VSK, IT systeem en activiteiten.
- De totale kosten voor dit IT systeem zijn ongeveer [redacted] ton van 2017 t/m 2022.
  - In dit voorgestelde scenario betaalt een kredietunie 3000 euro voor de aanschaf van het IT systeem en [redacted] van de fee van elk verstrekt krediet.
  - Eerder was het voorstel dat een kredietunie [redacted] euro voor het systeem betaalt en [redacted] van de fee van elk verstrekt krediet. In dat geval zou het verzoek aan EZ [redacted] zijn. Nadeel is dat hele fee naar IT systeem gaat en er geen prikkel voor een kredietunie meer is om zelf een deel van de fee te houden voor haar eigen kredietunie.

Rol EZ

- EZ heeft inmiddels [redacted] geïnvesteerd in kredietunies (VKN [redacted] ton, VSK [redacted] ton) en gewerkt aan totstandkoming van wetgeving.
- Er is politieke steun voor kredietunies.

VSK

- VSK heeft [redacted] actieve KU en [redacted] kredieten verstrekt. [redacted] van alle aanvragen is gehonoreerd.
- VSK heeft [redacted] mln t/m 2016 aan kredieten verstrekt en [redacted] mln in 2017. Niet aangesloten kredietunies hebben [redacted] mln verstrekt. VKN [redacted] verstrekt t/m 2016.
- Er zijn bij een aantal kredietunies meer inleggers, bij andere meer aanvragers.
- [redacted]

Aanschaf IT systeem [redacted]

Je hebt [redacted] 3 februari jl. bericht dat je akkoord bent met verschuiving van financiering naar IT middelen binnen de huidige subsidie van 2015-2017.

SvZ fusie

- [redacted] had graag met je dit gesprek gevoerd nadat de fusie van beide brancheorganisaties rond was.
- Er is medio januari een Letter of Intent getekend door beide besturen, [redacted]
- [redacted]

Relevant voor EZ:

[redacted]

Verzoek financiële bijdrage

- Het verzoek voor [redacted] euro betreft [redacted], waarvan [redacted] euro in 2017. [redacted]
- Gezien het politieke draagvlak is een vervolg subsidie bespreekbaar. Randvoorwaarden: fusie brancheorganisaties, derde of meer geldstromen nodig, aantal kredieten snel omhoog, kredietunies onderling samenwerken (met hulp van IT systeem) om match inleggers en aanvragers te bewerkstelligen.
- [redacted] Volume gaat van [redacted] (2017) naar [redacted] (2019) naar [redacted] mln (2022). Hierdoor worden meer inkomsten gegenereerd dan mogelijk te verwachten zijn. Na 2019 zal het voor VSK moeilijk zijn om op eigen benen te staan. Daarnaast is de derde geldstroom geschat op [redacted] per jaar en er is nog geen harde overeenkomst.

Groet

[redacted]

(5) 15

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 22 mei 2017 14:17
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: [REDACTED]
Bijlagen: [REDACTED].pdf

Hallo [REDACTED] hier vast de overeenkomst waarmee we het systeem van [REDACTED] hebben aangeschaft, althans onze kopie.
De gebruikslicentie is dus nog in de maak.

[REDACTED] Hopelijk voldoende duidelijk zo.

Groet

[REDACTED]

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Vereniging van Samenwerkende Kredietunies
t.a.v. mw. [redacted]
Oosterstraat 25
2611 TT Delft

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Ondernemerschap

Bezoekadres
Be Zuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr.
00000001003214359000

T [redacted] (algemeen)
www.njsoverheid.nl/ez

Behandeld door
[redacted]

T [redacted]
F 0*

Ons kenmerk
DGBI-O / 17061085

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum 15 JUNI 2017

Betreft Verzoek investering kredietunies, verplichtingnummer [redacted]

Geachte mevrouw [redacted]

1. Aanvraag

Op 3 april 2017 ontving ik uw subsidieaanvraag namens uw vereniging, de Vereniging Samenwerkende Kredietunies (hierna: VSK), waarin u subsidie aanvraagt voor de uitvoering van een aantal gezamenlijke activiteiten vanuit de VSK als koepelorganisatie.

2. Beoordeling aanvraag

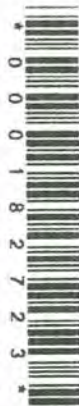
Deze subsidiebeschikking geeft mede invulling aan het beleid ten aanzien van kredietunies. Het beleid is specifiek gericht op het versterken van actieve kredietunies door bij te dragen aan kredietunie overstijgende activiteiten zoals het vergroten van bekendheid van de financieringsvorm. Ik constateer wel dat de huidige initiatieven op het gebied van alternatieve financiering nog beperkt zijn in omvang en dat bedrijven de alternatieven -waaronder kredietunies- nog te weinig weten te vinden. Inmiddels zijn er tien kredietunies opgericht en is er ongeveer 5 miljoen aan kredieten verstrekt.

Opschaling, promotie en verdere professionalisering met de aanschaf van een nieuw IT systeem blijven de speerpunten voor kredietunies komende jaren. De activiteiten in uw subsidieverzoek zijn hierop toegespitst. De activiteiten beschouw ik als ondersteuning van het beleid.

Ik heb vertrouwen in een goede uitvoering van de activiteiten waar u subsidie voor aanvraagt. De kosten die hiermee gemoeid zijn staan naar mijn mening in verhouding tot het doel wat hiermee wordt beoogd.

Het is van belang dat de VSK de komende tijd gebruikt om andere financiering aan te trekken, zodat zij na deze subsidieperiode 2017-2018 een kostendekkende exploitatie kan realiseren. U heeft deze doelstelling tevens opgenomen in uw subsidieaanvraag.

Ik acht het van groot belang dat subsidiëring van activiteiten van VSK ten goede komt aan alle coöperatieve kredietverleners. Het doel is kennisontwikkeling en kennisdeling zodat kredietunie-initiatieven binnen en buiten VSK verder kunnen starten, professionaliseren dan wel opschalen. Samenwerking en integratie van vertegenwoordigende organen van kredietunies in Nederland draagt hieraan bij. Ik ga er vanuit dat u hier actief aan bijdraagt.

3. Besluit

a. Subsidiegrondslag

In het kader van mijn beleid gericht op het stimuleren van het MKB verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2 van de Kaderwet EZ-subsidies, subsidie voor de uitvoering van de taken in uw aanvraag en de aangeleverde begroting, waarvoor u subsidie hebt aangevraagd.

Het project dient te worden uitgevoerd in de periode van 1 juni 2017 tot en met 31 december 2017. Hierbij wil ik wel benadrukken dat de financiële ondersteuning door het Ministerie van Economische Zaken van tijdelijke aard is en het derhalve belangrijk is dat de VSK en Kredietcoöperaties op korte termijn structurele financieringsbronnen voor haar activiteiten vindt. Met betrekking tot Uw aanvraag voor subsidie voor het jaar 2018 e.v. zal ik u dit jaar nader berichten

b. Subsidiebedrag

Het gedeelte van het subsidiebedrag dat bestemd is voor de aanschaf van het IT systeem, bedoeld in paragraaf 2 van deze beschikking, betreft de-minimissteun dat onder de de-minimisverordening valt (Verordening (EG) Nr. 1407/2013, PbEU 2013, L 352). U heeft mij een verklaring verschaft over alle andere ontvangen de-minimissteun in de twee voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar. Uit deze verklaring volgt dat het totale bedrag van de gedurende de periode die door het betrokken fiscale jaar en de twee voorafgaande fiscale jaren wordt bestreken, de door U ontvangen de-minimissteun niet zodanig doet toenemen dat het in artikel 3 lid 2 van de de-minimisverordening vastgestelde plafond van € 200.000 wordt overschreden. Op grond van de informatie die uit de door u afgegeven verklaring voortvloeit, heb ik dan ook besloten om u ten hoogste € 200.000 van het vermelde subsidiebedrag als de-minimissteun te verlenen.

Het subsidiebedrag zal € 260.000,- van de subsidiabele kosten bedragen, met dien verstande dat, indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit anderen hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, slechts een zodanig bedrag aan subsidie wordt verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan € 260.000,- van de subsidiabele kosten.

Het bedrag van de subsidie zal echter ten hoogste worden vastgesteld op € 260.000,-.

c. Subsidiabele kosten

De volgende, rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten, gemaakt in de voornoemde periode en die betaald zijn vóór 31 maart 2018 worden door mij subsidiabel geacht:

- Interne kosten op basis van loonkosten tegen een uurtarief, berekend op basis van integrale kosten, welke berekening is gebaseerd op bedrijfseconomische en maatschappelijk aanvaardbare grondslagen;
- Reis - en verblijfskosten tot een maximum van 10%;
- overige (project)managementkosten, met dien verstande dat ten hoogste 20% van de subsidiabele kosten in aanmerking is genomen;
- aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidiabele activiteit worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidiabele activiteit en kosten van voor de subsidiabele activiteit geleverde goederen en diensten.

Op grond van door u ingediende subsidieaanvraag en begroting raam ik de subsidiabele kosten voor 2017 op € [redacted];

	2017
Uitgaven	
Kosten directie, personeel en bestuur	€ [redacted]
Overig operationele kosten (website, accountant, commun)	€ [redacted]
Kosten IT systeem en platform	€ [redacted]
Programmakosten	€ [redacted]
Totaal	€ [redacted]

U heeft mij opgegeven dat u niet BTW plichtig bent. Derhalve kunt u de door u aan derden te betalen BTW niet met de fiscus verrekenen. De door mij verleende subsidie is daarom gebaseerd op de door u begrote kosten, met inbegrip van alle belastingen, waaronder de BTW.

d. Verplichtingen

Aan de subsidie zijn de volgende verplichtingen verbonden.

1. U dient het project volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende plan en binnen de daarin voorziene tijdsduur.
2. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
3. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van het plan mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Geen toestemming is vereist voor een wijziging van de in de subsidieverlening gespecificeerde kostenposten indien als gevolg van deze wijziging:
  - a. de omvang van een kostenpost niet meer dan 15% wijzigt;
  - b. het bedrag van de wijziging lager is dan € 2500,00.

Aan mijn toestemming kan ik in een dergelijk geval nadere verplichtingen verbinden.

4. U dient mij schriftelijk verslag uit te brengen over de voortgang van het project. In dit verslag dient duidelijk inzicht te worden gegeven in de voortgang van het project in vergelijking met de voorziene tijdsduur en kosten zoals opgenomen in het door u ingediende projectplan. Het eerste verslag brengt u uit over de periode van zes maanden na de datum van deze beschikking; de volgende verslagen steeds over de daarop volgende periode van twaalf maanden. Alle verslagen dienen binnen twee maanden na afloop van de betrokken periode bij mij ingediend te zijn.
  5. De inrichting van uw administratie dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de door u ingediende begroting en daaruit te allen tijde op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten kunnen worden afgelezen. Ter zake van de loonkosten dient door middel van urenadministratie vastgestelde urenverantwoording aanwezig te zijn.
  6. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten van het project. U bent verplicht om op mijn verzoek medewerking te verlenen aan een evaluatie van het beleid op grond waarvan deze subsidie is verstrekt. Deze verplichtingen gelden tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievaststelling.
  7. U doet mij onverwijld schriftelijke mededeling van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot het op u van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling aan u of tot faillietverklaring van u.
  8. Uiterlijk binnen 13 weken na de in deze beschikking genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:
    - a. een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van het gesubsidieerde project zijn vastgelegd;
    - b. een gespecificeerde opgave van alle rechtstreeks aan het project toe te rekenen werkelijk gemaakte en betaalde kosten, opgesteld conform de door u ingediende begroting;
    - c. een accountantsverklaring conform bijgaand model.
- e. *Subsidievaststelling*
- De beschikking tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn genoemd in verplichting 8, is verstreken. Indien de beschikking niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking tegemoet gezien kan worden.
- f. *Voorschotten*
- Ik verleen u bij deze een voorschot van € [ ] - ([ ]% van het subsidiebedrag van € 260.000). Dit bedrag zal worden betaald binnen 6 weken na de dag van verzending van deze beschikking op uw bankrekening [ ] t.n.v. Samenwerkende kredietunies en Kredietcoöperaties.

Het restant zal bij vaststelling van de subsidie worden beoordeeld.

Indien de subsidiabele kosten en bijdragen van derden naar verwachting meer dan 25% zullen gaan afwijken van de begroting dient u dit terstond te melden; op

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Ons kenmerk
DGBI 0 / 17061085

basis van deze melding kan ik besluiten de bedragen van de voorschotten aan te passen.

4. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, onder vermelding van bovenstaand verplichtingnummer, te zenden naar:

Ministerie van Economische Zaken
T.a.v. mevrouw [REDACTED]
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Hoogachtend,
De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

drs. P.M. Waasdorp
Directeur Ondernemerschap

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen 6 weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Economische Zaken, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

17

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 4 april 2017 10:43
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Aanvraag aanvullende investering
Bijlagen: 20170403 Verzoek aanvullende investering kredietunies.docx

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Geachte mevrouw [REDACTED] en mijnheer [REDACTED], beste [REDACTED] en [REDACTED]

hierbij stuur ik u een brief met daarin onze aanvraag voor een aanvullende investering voor de periode 2017 tot en met 2019,
Voor verder toelichting ben ik graag bereikbaar.

Vriendelijke groet

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

T: [REDACTED]
W: www.samenwerkendekredietunies.nl <<http://www.samenwerkendekredietunies.nl/>>
KVK: 58922490

VSK - Vereniging Kredietunies
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Contostraat 1
2511 Den Haag

4-8-17 55243

87a

Ministerie van Economische Zaken
Directoraat-generaal Ondernemen & Innovatie
Directie Ondernemerschap
T.a.v. dhr. Pieter Waasdorp
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Verzonden per email

Datum 3 april 2017,
Aanvullende investering kredietunies

Geachte heer Waasdorp, beste Pieter,

In deze brief vragen wij EZ om een aanvullende investering te doen in de opstart en groei van kredietunies

Stand van zaken

Zoals wij in overleg met u hebben besproken is er goed nieuws te melden over de ontwikkeling van kredietunies. Er zijn inmiddels 10 kredietunies actief. Vier daarvan hebben inmiddels bijna € 1 mln. aan portefeuille onder zich. Meer dan 300 ondernemers zetten zich in deze unies, vooral op vrijwillige basis, in om andere ondernemers te financieren en ondersteunen. Vooral hun inzet als sparring partner en de inzet van hun eigen netwerk voor mede-leden die dit nodig hebben, is een uniek fenomeen.

Op dit moment zijn we met een aantal zaken bezig. In vogelvlucht een overzicht van de belangrijkste:

Kredietunies zijn bezig om stapelovereenkomsten te sluiten met een aantal alternatieve financier om ondernemers sneller te kunnen helpen. Met banken wordt er in de praktijk al gestapeld. De kredietunie vormt vaak het sluitstuk als een bank maar een deel van een nieuwe financiering wil doen. Een kredietunie kan immers altijd maatwerk leveren en zo de ontbrekende factoren aanvullen om een financiering te laten slagen.

Verder is de VSK, zoals besproken, bezig met het ontwikkelen van een maatwerk systeem om de back office van kredietunies te kunnen uitvoeren. Dit systeem kan beschikbaar worden gesteld aan alle kredietunies. Indien gewenst kan dat ook voor andere non profit organisaties, zoals initiatieven op terrein van sociaal ondernemerschap of coaching, die behoefte hebben aan een backoffice systeem en samenwerken met kredietunies.

De zichtbaarheid van kredietunies blijft een groot aandachtspunt. Hier trekken we hard aan, met de middelen die beschikbaar zijn. Kredietunies zijn nog niet (voldoende) bekend als alternatief voor ondernemers op zoek naar financiering. Het groeipad is langzaam. Groei is wel nodig om als kredietunies zelfstandig levensvatbaar te kunnen worden en blijven op de lange termijn.

De Kredietunie, een uniek concept

Het groeien van kredietunies is iets waar wij ons als VSK graag voor in willen blijven zetten. De Kredietunie is sociaal ondernemerschap pur sang. Inzet van tijd, netwerk en middelen van ondernemers voor ondernemers en door ondernemers.

De kredietunie vormt een krachtig netwerk waar ondernemers elkaar versterken en helpen om te groeien, te innoveren, of de overgang van een bedrijf naar een opvolger te realiseren. De kredietunie heeft zich ontwikkeld tot een krachtige zakelijke groep die zijn gelijke niet kent en lokaal of in de branche de ruggengraat kan zijn van herstel en groei.

Dit willen wij beter laten zien en blijven faciliteren. Een aantal kredietunies is bezig met gestage groei, het betrekken van pensioenfondsen en het versterken van de groeiopties. Het samenwerkingsverband dat kredietunies, met steun van EZ, in de VSK hebben opgebouwd, is een sterke voedingsbodem waar nieuwe initiatieven laagdrempelig gebruik van kunnen maken en bestaande unies op verder kunnen groeien. Er melden zich nu weer nieuwe initiatieven, ook steeds meer uit branches.

Strategisch groeiplan kredietunies

Om de gewenste groei te kunnen realiseren heeft de VSK een strategisch groeiplan opgesteld voor de kredietunies met als doel: Verder doorgroeien naar een sustainable niveau van de kredietunies samen.

Om dit te realiseren willen de kredietunies:

- Hun USP's zichtbaarder maken en beter benutten
- Beter vindbaar zijn voor ondernemers op zoek naar financiering
- Sneller en meer stapelen
- Landelijk kunnen financieren
- Een gezamenlijk operationeel IT systeem en ondersteuning van de back office voor efficiency winst en schaalvergroting voor de unies.

Naast de lopende taken en activiteiten van de koepel, gaan we hiervoor de volgende acties ondernemen:

- Samenwerkingsovereenkomsten effectueren met [REDACTED] en [REDACTED] om actiever te stapelen en door te verwijzen.
- Stapelen met banken verder uitbouwen.
- Kredietunies aansluiten op de Centrale Kredietunie om ook te kunnen bemiddelen.
- Met het IT systeem het kredietverstrekking proces professionaliseren en versnellen.

VERENIGING KREDIETUNIES
VSK

Overheid.nl
2011 IT Ont

8. VSK 2017, 2018

- Onderzoeken of het mogelijk is om het systeem te delen met sociaal ondernemerschapinitiatieven, of met coaching initiatieven om de business case te versterken.
- Een communicatiecampagne op social media en google om de zichtbaarheid te verbeteren.
- Het blijven stimuleren van de zichtbaarheid door deelname aan beurzen (week van de Ondernemer) en free publicity.
- Een cofunder zoeken voor de koepel.
- Onze diensten aanbieden aan alle kredietunies.
- Effectueren van de LOI met VKN, waardoor er één gezicht voor kredietunies ontstaat.

Op zoek naar een aanvullende investering

Er is veel tijd, middelen en moeite geïnvesteerd om te komen tot waar we nu zijn. De kredietunies hebben een lange aanlooptijd en zijn helaas nog niet ver genoeg gegroeid om de koepel zelfstandig te kunnen dragen.

Dit komt mede doordat kredietunies zich richten op het verder helpen van de ondernemers. Kredietverlening is hiervoor niet altijd de beste oplossing. Kredietunies helpen dus veel, maar de kredietverlening groeit niet per definitie in dezelfde mate mee. Met kredietverlening als voornaamste inkomensbron, betekent dit een langzame groei voor kredietunies.

Om te zorgen dat kredietunies zich maximaal kunnen richten op hun doel: het financieren en helpen groeien van de aangesloten ondernemers, wil de VSK de kredietunies maximaal ondersteunen. De VSK wil dus graag het bovengenoemde strategisch plan uitvoeren om de kredietunies te laten groeien naar een sustainable niveau. Hier is een aanvullende investering voor nodig. Deze investering betreft voor een groot deel, zeker in 2017, een investering in het IT systeem. Daarom lichten we dit IT systeem wat uitgebreider toe.

Toelichting IT systeem

Met het genoemde IT systeem kunnen kredietunies hun back office efficiënt inrichten en kan de VSK beter ondersteunen bij backoffice werkzaamheden. Het systeem in ontwikkeling kan alle kredietunies ondersteunen. Zowel centrale kas als bemiddelingsunies en ook een combinatie van de twee. Dit is complex en vergt een forse investering. Het ondersteunen van deze combinatie financiering is eigenlijk een financiële innovatie op zich. Geen enkel bestaand systeem kan dit. Het systeem faciliteert verder het stapelen met partijen omdat dit makkelijk inpasbaar is.

De kredietunies investeren zelf mee in het IT systeem. Een deel vooraf in de vorm van een aansluitfee, en een deel als % per verstrekt krediet. Het grootste deel van de voorinvestering wordt echter door de VSK gedragen. De unies hebben hier de middelen namelijk niet voor beschikbaar (een viertal unies hebben ook al fors geïnvesteerd in een vorig systeem dat niet langer meer wordt ondersteund).

Door de investering in het IT systeem zijn de middelen van de VSK niet meer toereikend om de overige werkzaamheden van de VSK in 2017 te kunnen blijven uitoefenen. Daarnaast zijn er niet voldoende middelen beschikbaar om de activiteiten in 2018 en 2019 te kunnen voortzetten.

Initiatief 20
2017-2019

€ 80.000,-

Er komt nog een resterend stuk van een huidige subsidie van EZ (€ 80.000,-) in 2017, Dit wordt echter direct geïnvesteerd in het systeem. Ook als dit wordt meegenomen (en direct geïnvesteerd) zal [redacted]

Daarom wenden wij ons nu wederom tot EZ. Wij vragen een aanvullende investering van EZ in dit mooie initiatief van sociaal ondernemerschap met uniek Nederlandse signatuur (kredietunies puur voor ondernemerschap en niet voor brede korte kredietverlening, zoals in het buitenland gebruikelijk is, zijn immers uniek in de wereld).

Door te investeren in de VSK kunnen op effectieve wijze alle initiatieven worden ondersteund. Wij zijn in gesprek met een serieuze partij voor cofunding van de koepel. Dit wordt naar verwachting in 2018 gerealiseerd

De begroting van de VSK voor 2017-2019 ziet er als volgt uit.

Begroting	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inkomsten						
Algemeen						
Subsidie resterend 1-1-2017	[redacted]					
Overige inkomsten		[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Cofunding						
Totaal	€ 224.200	€ 81.475	€ 108.200	€ 159.950	€ 214.350	€ 239.400
Uitgaven	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Operationele kosten						
Personeel en bestuurskfst	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Overige operationele kosten website, accountant, comm. etc.)	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Kosten systeem en platform	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Programmakosten	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Totale kosten	€ 484.200	€ 274.100	€ 281.200	€ 280.200	€ 281.100	€ 281.400
Resultaat	€ -260.000	€ -192.625	€ -173.000	€ -120.250	€ -66.750	€ -42.000

Concreet vragen wij nu van EZ tot eind 2019 de volgende investering:

2017 aanvullend	2018	2019	Totaal
€ 260.000,-	€ 195.000,-	€ 170.000,-	€ 625.000,-

Hierbij willen wij opmerken dat € [redacted],- wordt bespaard op de aanschaf van het systeem door dit direct in dit jaar te betalen in plaats van de vijf volgende jaren. Deze besparing is in de boven weergegeven cijfers meegenomen.

In de begroting is uitgegaan van een bescheiden groei in kredieten. Mocht de groei sneller gaan dan zullen meer inkomsten gegenereerd kunnen gaan worden en sneller het sustainable niveau worden bereikt.

(1)
(2)
(3)
(4)
(5)
(6)
(7)

SAAMWERENDE KREDIETUNIES
Vrijheid van meningsuiting

0420-072522
20181112vsk

KvK nr 14202430

Deze investering zou kredietunies de mogelijkheid geven om samen verder te groeien.

Voor overleg zijn wij graag bereikbaar,

Vriendelijke groet, mede namens het bestuur van de VSK,

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Vereniging van Samenwerkende Kredietunies
t.a.v. mevrouw [REDACTED]
Oosterstraat 25
2611 TT Delft

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000
[REDACTED] (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door
[REDACTED]

F 0
[REDACTED]

Ons kenmerk
DGBI-O / 17163/05

Uw kenmerk

Bijlage(n)

3 NOVEMBER 2017

Datum
Betreft Wijziging beschikking en aanvullend voorschot verplichtingennummer
[REDACTED]

Geachte mevrouw [REDACTED]

Naar aanleiding van uw verzoek tot voorschotverlening per email d.d. 10 en 16 oktober 2017, waarin u vraagt om een voorschot van € [REDACTED]-. heb ik besloten om u een voorschot van [REDACTED] te verlenen. Ik heb besloten om u een hoger voorschot te verstrekken omdat u in de veronderstelling was dat u maximaal € [REDACTED] - als voorschot kon opvragen. Hiervoor wijzig ik de op 15 juni 2017 afgegeven beschikking met nummer DGBI-O [REDACTED]. In plaats van een voorschot van 80% ben ik bereid om een voorschot te verstrekken van 100%. De overige verplichtingen blijven onverkort van kracht.

Het bedrag van € [REDACTED] - zal binnenkort worden overgemaakt op uw bankrekening [REDACTED] t.n.v. Samenwerkende kredietunies en Kredietcoöperaties o.v.v. voorschot subsidie VSK 2015-2017. Het totaal aan u verstrekte voorschotten bedraagt € 260.000,-.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,

Namens deze [REDACTED]

Pieter Waasdorp
directeur Ondernemerschap

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen 6 weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Minister van Economische Zaken en Klimaat, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 EK 's-Gravenhage. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Vereniging Samenwerkende Kredietunies
T.a.v. mevr. [REDACTED]
oosterstraat 25
2611 TT DELFT

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AG Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
07000001003214369000

T. [REDACTED] (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door

[REDACTED]

F. 0

[REDACTED]

Ons kenmerk
DGSI-O / 17196253

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum 27 DECEMBER 2017
Betreft Aanvullende subsidie Vereniging Samenwerkende Kredietunies (VSK)
2018, verplichtingnummer [REDACTED]

Geachte mevrouw [REDACTED]

1. Aanvraag

Op 21 november jl. ontving ik uw e-mailbericht waarin u subsidie aanvraagt voor de uitvoering van een aantal gezamenlijke activiteiten vanuit de koepelorganisatie Vereniging Samenwerkende Kredietunies, waaronder het opzetten van een IT-systeem. U heeft daarbij een projectplan en begroting aan mij overgelegd.

1.1 Beoordeling van uw aanvraag

Deze subsidiebeschikking geeft mede invulling aan het beleid ten aanzien van kredietunies. Het beleid is specifiek gericht op het versterken van actieve kredietunies door bij te dragen aan kredietunie overstijgende activiteiten zoals het vergroten van bekendheid van de financieringsvorm. Ik constateer wel dat de huidige activiteiten op het gebied van alternatieve financiering nog beperkt zijn in omvang en dat bedrijven de alternatieven, waaronder kredietunie, nog te weinig weten te vinden. Inmiddels zijn er kredietunies opgericht en is er ongeveer € [REDACTED] - aan kredieten verstrekt.

Opschaling, promotie en verdere professionalisering met de aanschaf van een nieuw IT-systeem blijven de speerpunten voor kredietunies de komende jaren. De activiteiten in uw subsidieverzoek zijn hierop toegespitst. Deze activiteiten beschouw ik als ondersteuning van mijn beleid. Na de steun van EZK in de afgelopen jaren moeten kredietunies op eigen benen kunnen staan. Ik ga met u hierover in overleg in Q2.

1.2 Europeesrechtelijke aspecten

Op grond van artikel 7 van de Kaderwet EZ- subsidies verleen ik geen subsidie als dit naar mijn oordeel leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: VWEU).

Op basis van uw aanvraag kom ik tot het oordeel dat een gedeelte van de subsidie, zijnde € [REDACTED], ten behoeve van het IT-systeem, verstrekt kan worden op grond van verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (Pb EU 2013, L 352/1).

In deze verordening is een drempel vastgesteld, waaronder steunmaatregelen geacht worden niet aan alle criteria van artikel 107 VWEU te voldoen, en derhalve niet onder de aanmeldingsprocedure van artikel 108 VWEU vallen. Subsidie die deze drempel niet overschrijdt kan in principe worden verleend. Er moet dan wel aan de voorwaarden uit deze verordening worden voldaan. De Europese Commissie ziet erop toe dat deze staatssteunregels worden nageleefd en de voorwaarden in acht worden genomen.

Eén van de voorwaarden is dat het totale bedrag van de-minimissteun dat is verleend aan één onderneming niet hoger mag zijn dan € 200.000,- over een periode van drie belastingjaren. Dit plafond is van toepassing ongeacht de vorm van de steun en ongeacht het daarmee beoogde doel. De vereiste de-minimisverklaring heeft u aan mij overgelegd.

1.3 Bewaartermijn boekhouding

Ik wijs u erop dat de Europese Commissie nog gedurende tien jaar na de verstrekking van deze subsidie, deze achteraf kan controleren. Ik raad u aan de relevante documenten met betrekking tot deze subsidie gedurende deze periode te bewaren.

2. Besluit

In het kader van mijn beleid gericht op het stimuleren van het MKB verleen ik u hierbij, op grond van artikel 2, eerste lid, onderdeel h, van de Kaderwet EZ-subsidies, subsidie voor de voor de uitvoering van de activiteiten in uw aanvraag, waarvoor u subsidie hebt aangevraagd.

2.1 Periode

De activiteiten dienen te worden uitgevoerd in de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018.

2.2 Subsidiebedrag

Het subsidiebedrag zal 81,94 % van de volgende subsidiabele kosten bedragen, met dien verstande dat, indien ter zake van de subsidiabele kosten of een deel daarvan reeds uit anderen hoofde vanwege een bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, slechts een zodanig bedrag aan subsidie wordt verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidies niet meer bedraagt dan 81,94 % van de subsidiabele kosten. Het subsidiebedrag kan niet meer bedragen dan toegestaan volgens de toepasselijke Europese steunkaders.

Dit bedrag is inclusief alle eventuele belastingen waaronder de BTW.

421
1
19
1
1,1
10
10
10

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Ons kenmerk
DGBL 0817196251

De subsidie wordt ten hoogste vastgesteld op € 240.385,- gelet op de gegevens opgenomen in uw aanvraag en is berekend volgens de bij uw aanvraag gevoegde begroting.

2.3 Subsidieerbare kosten

De volgende, rechtstreeks aan het project toe te rekenen kosten, daadwerkelijk gemaakt in de voornoemde periode en die betaald zijn vóór 31 december 2018 worden door mij subsidiebaar geacht:

- interne kosten op basis van loonkosten tegen een uurtarief, berekend op basis van integrale kosten, welke berekening is gebaseerd op bedrijfseconomische en maatschappelijk aanvaardbare grondslagen;
- aan derden verschuldigde kosten die direct voor de subsidieerbare activiteiten worden gemaakt, bijvoorbeeld door uitbesteding van een deel van de subsidieerbare activiteit en kosten van voor de subsidieerbare activiteit geleverde goederen en diensten;
- reis- en verblijfskosten tot een maximum van 10% van de projectkosten;
- projectmanagement, met dien verstande dat ten hoogste 20% van de projectkosten in aanmerking is genomen.

De vóór indiening van de aanvraag gemaakte kosten komen niet voor subsidie in aanmerking.

Voor de toepassing van de hierboven genoemde punten geldt, dat winstopslagen bij transacties binnen een groep alleen in aanmerking zijn genomen voor zover het gebruikelijk is om die winstopslagen ook bij soortgelijke transacties buiten de groep in rekening te brengen.

2.4 BTW

U heeft mij opgegeven dat u niet BTW- plichtig bent . Derhalve kunt u de door u aan derden te betalen BTW niet met de fiscus verrekenen. Het u verleende bedrag is daarom gebaseerd op de projectkosten inclusief de door u aan derden te betalen BTW.

2.5 Subsidieerbare kosten voor dit project

Op grond van uw projectplan en begroting raam ik de subsidieerbare kosten voor dit project op:

Uitgaven 2018

Kosten, directie
personeel en bestuur
Overig operationele
kosten (website,
accountant, communicatie)

Kosten IT systeem en Platform	
Programmakosten	
Totaal	

2.6 Verplichtingen

Aan de subsidie zijn de volgende verplichtingen verbonden:

1. U dient het project volledig uit te voeren overeenkomstig het bij de aanvraag ingediende plan en binnen de daarin voorziene tijdsduur.
2. U dient mij onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet geheel of niet tijdig aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan.
3. U dient voor elke essentiële wijziging in de aard of de uitvoering van het plan mijn voorafgaande schriftelijke toestemming te vragen. Geen toestemming is vereist voor een wijziging van de in de subsidieverlening gespecificeerde kostenposten indien als gevolg van deze wijziging de omvang van een kostenpost niet meer dan 15% wijzigt. Aan mijn toestemming kan ik nadere verplichtingen verbinden.
4. U dient mij schriftelijk verslag uit te brengen over de voortgang van het project. In dit verslag dient duidelijk inzicht te worden gegeven in de voortgang van het project in vergelijking met de voorziene tijdsduur en kosten zoals opgenomen in het door u ingediende projectplan. Het eerste verslag brengt u uit over de periode van zes maanden na de datum van de beschikking; de volgende verslagen steeds over de daarop volgende periode van twaalf maanden. Alle verslagen dienen binnen twee maanden na afloop van de betrokken periode bij mij ingediend te zijn.
5. De inrichting van uw administratie dient zodanig te zijn dat deze aansluit bij de door u ingediende begroting en daaruit te allen tijden op eenvoudige en duidelijke wijze de rechtstreeks aan het project te rekenen kosten kunnen worden afgelezen. Ter zake van de loonkosten dient door middel van een urenadministratie vastgestelde urenverantwoording aanwezig te zijn.
6. Op mijn verzoek dient u inlichtingen te verschaffen omtrent de voortgang of resultaten van het project. U bent verplicht om op mijn verzoek medewerking te verlenen aan een evaluatie van het beleid op grond waarvan deze subsidie is verstrekt. Deze verplichtingen gelden tot vijf jaar na de datum van de beschikking tot subsidievaststelling.
7. U doet mij onverwijld schriftelijke mededeling van de indiening bij de rechtbank van een verzoek tot het op u van toepassing verklaren van de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen, tot verlening van surseance van betaling aan u of tot faillietverklaring van u.
8. Uiterlijk binnen 13 weken na de in deze beschikking genoemde einddatum dient u bij mij schriftelijk een verzoek om subsidievaststelling in. Dit verzoek dient vergezeld te gaan van:

- a. Een eindrapport waarin verloop en eindresultaten van het gesubsidieerde project zijn vastgelegd;
  - b. Een gespecificeerde opgave van alle rechtstreeks aan het project toe te rekenen werkelijk gemaakte kosten, opgesteld conform de door u ingediende begroting;
  - c. Een controleverklaring conform bijgaand controleprotocol.
9. In het geval er activiteiten door een derde of derden worden uitgevoerd, dient opdrachtverlening aan deze derde(n) plaats te vinden op basis van transparante criteria en marktconforme tarieven.
10. De deelname aan IT-systeem van VSK staat voor een ieder open.

2.7 Subsidievaststelling

De beschikking tot subsidievaststelling zal ik geven binnen 13 weken na ontvangst van uw aanvraag daartoe dan wel nadat de voor het indienen ervan geldende termijn genoemd in verplichting 8 is verstreken. Indien de beschikking niet binnen 13 weken kan worden gegeven zal ik u daarvan in kennis stellen en daarbij een redelijke termijn noemen waarbinnen de beschikking tegemoet gezien kan worden.

2.8 Voorschot

Ik verleen u bij deze een voorschot van 5% van het genoemde subsidiebedrag zijnde € 144.231,-. Het voorschot zal worden betaald binnen zes weken na de dag van verzending van deze beschikking op uw bankrekeningnummer: [REDACTED] ten name van Samenwerkende Kredietunies en Kredietcoöperaties. Een volgend voorschot van [REDACTED] zijnde [REDACTED] zal worden overgemaakt per 15 mei. Het restant zal worden beoordeeld bij de eindafrekening.

3. Correspondentie

Alle correspondentie met betrekking tot deze subsidie dient u, met vermelding van bovenstaand verplichtingnummer, te zenden naar:

Ministerie van Economische Zaken
t.a.v. [REDACTED]
directie Ondernemerschap
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat:
namens deze, [REDACTED]

Pieter Waasdorp
directeur Ondernemerschap

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Ons kenmerk
DGB1-O / 17156253

Tegen dit besluit kan degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, directie Wetgeving en Juridische Zaken, Postbus 20401, 2500 FK Den Haag. Dit besluit is verzonden op de in de aanhef van deze brief vermelde datum.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 21 november 2017 13:55
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Toelichting IT systeem en verzoek om committeren subsidie 2018
Bijlagen: 20171120 toelichting IT systeem en verzoek om committering 2018.docx; 20171120 Begroting VSK 2017-2022.xlsx

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Geachte mevrouw [REDACTED] beste [REDACTED]

Hierbij stuur ik u een brief met daarin een toelichting over het gebruik van het IT systeem en een verzoek om committering van de subsidie voor 2018.

Zoals mondeling toegelicht vragen we voor 2018 om een iets hoger bedrag. Dit komt doordat [REDACTED] dan verwacht en de verwachte investering in het IT systeem volgend jaar iets hoger uitvalt. Ik hoop dat dit hogere bedrag tot de mogelijkheden behoort.

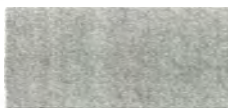
Voor toelichting ben ik graag bereikbaar.

Vriendelijke groet

Samenwerkende Kredietunies
Vereniging Samenwerkende Kredietunies

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

W: www.samenwerkendekredietunies.nl <<http://www.samenwerkendekredietunies.nl/>>
KVK: 58922490

Oudestraat 25
2611TJ Den Haag

K.v.K. 53022410

23A

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie

Directoraat-generaal Ondernemen & Innovatie

Directie Ondernemerschap

T.a.v. de heer Waasdorp en mevr. [REDACTED]

Postbus 20101

2500 EC DEN HAAG

Verzonden per email

Datum: 20 november 2017

Toelichting IT systeem en verzoek om committering subsidie 2018

Geachte heer Waasdorp en mevrouw [REDACTED], Beste Pieter en [REDACTED]

Inleiding

Hierbij stuur ik u een verdere toelichting op de ontwikkeling en eerste inzet van het IT systeem in 2017 en het vervolg daarop voor 2018. Bijgevoegd vindt u ook een tussentijds voortgangsoverzicht van de activiteiten van Vereniging Samenwerkende Kredietunies in 2017.

Daarnaast richt ik mij namens de vereniging tot u met het verzoek om de subsidie zoals besproken voor 2018 voor het IT systeem en de VSK algemeen te committeren, gebaseerd op bijgevoegde begroting, om de activiteiten van de VSK in 2018 succesvol te kunnen voortzetten.

De toelichting over het IT systeem, en het verzoek voor 2018 vindt u in deze brief. Het voortgangsverslag 2017 vindt u in bijlage 1. Bijlage 2. (bijgevoegd als aparte Excel) bevat de begroting voor 2018.

IT-systeem "mijn kredietunie"

Naast de onbekendheid bij investeerders en kredietnemers van kredietunies was ook de backoffice voor kredietunies een potentieel knelpunt voor verdere groei. Kredietunies hebben individueel een kleine schaal en vaak een klein team dat alle activiteiten op zich neemt. Dit betekent dat de administratie en het beheer van leningen door een aantal kleine groepen mensen bij verschillende unies gedaan wordt.

In een opstartfase is dit geen probleem maar na enige groei vormt dit wel een obstakel. Zeker als zo'n administratie niet efficiënt is ingericht (door de kleine schaal zijn er zeer beperkt middelen beschikbaar om hierin te investeren). Ervaren krachten in verschillende kredietunies waren veel tijd kwijt aan administratie en waren in die tijd niet bezig met het doel van de kredietunies: het coachen en financieren van ondernemers.

Wat kan het systeem?

Mede dankzij de steun van Economische Zaken hebben wij dit knelpunt voor een groot deel kunnen wegnemen in 2017. In 2017 hebben wij als VSK voor de kredietunies een IT systeem gekocht en aangepast dat kan dienen als gezamenlijke backoffice voor de kredietunies.

Dit systeem "mijn Kredietunie" maakt het mogelijk voor de kredietunies om een groot deel van de backoffice activiteiten te automatiseren. In het "mijn Kredietunie" systeem worden de volgende processen zover als mogelijk geautomatiseerd:

1. **Het proces om lid te worden** van de kredietunie. Een lid vraagt digitaal lidmaatschap aan, de kredietunie kan dit digitaal goedkeuren. Ook het ledencertificaat wordt digitaal aangemaakt, betaald, verstrekt en gearcheveerd. Meerjarige betalingen worden per mail aangekondigd en kunnen via ideal of bankoverschrijving worden afgehandeld.
2. **Het proces om te investeren** in de kredietunie. Of het nu investeringen betreft in obligaties die de kredietunie uitgeeft, of investeringen in kredieten die via bemiddeling openstaan. Beide processen kunnen geheel afgehandeld worden in het "mijn Kredietunie" systeem. (N.B. geen enkel ander systeem kan deze combinatie faciliteren, dit wekt ook de interesse van andere alternatieve financiers).
Een kredietunie kan een obligatie aanmaken en digitaal open zetten voor inschrijving. Leden kunnen hier op inschrijven, betalen via ideal of een bankoverschrijving, en hun eigen obligatie downloaden. (N.B. deze moet wel nog ondertekend en opgestuurd worden omdat wetgeving een 'natte' handtekening vereist op obligatie).
In geval van bemiddeling kunnen investeerders via het systeem een investering bekijken en er op inschrijven.
In beide gevallen kunnen investeerders via hun persoonlijke dashboard alle informatie, contracten en de stand van zaken van hun investeringen ten alle tijden inzien, aanpassen of bekijken. Zij kunnen ook wijzigingen in persoonlijke gegevens melden via het dashboard.
3. **Het proces van het indienen van een kredietaanvraag.** Een kredietnemer kan digitaal een aanvraag doen, en ook op elk moment in het systeem zien welke documenten er zijn met betrekking tot zijn aanvraag en waar zijn aanvraag is in het proces.
4. **De gehele kredietbeoordeling.** De verschillende rollen in het proces (beoordelaar, kredietcommissie, bestuur, en kredietunie administrator) hebben in het systeem allemaal hun eigen bevoegdheden. Op deze manier is het 4-ogen principe, en andere noodzakelijke functiescheidingen via het systeem geregeld. Alle rollen kunnen via hun eigen dashboard zien wat de stand van zaken is rond een bepaalde kredietaanvraag en via dit dashboard noodzakelijke handelingen verrichten. Ook de hele archivering rond de kredietbeoordeling en kredietverstrekking gaat via het systeem.
5. **Kredietverstrekking en beheer.** Het verstrekken en beheer loopt ook geheel via het systeem. Hier zit misschien nog wel de belangrijkste efficiency winst omdat via "Mijn Kredietunie" met automatische incasso kan worden gewerkt. Facturen worden automatisch gegenereerd en het geld wordt ingehouden bij de kredietnemer op een vaste datum.

Centrale Stichting Derden
Derden

COUPEPAGE
2011TT De m

KVK nr 5892400

Wat zijn de extra voordelen?

Het systeem brengt een bepaalde standaardisatie met zich mee van processen en betekent ook een automatische kwaliteitsborging door de opgenomen functiescheiding en transparantie die het systeem met zich meebrengt. Daarnaast lopen alle transacties via de Centrale Stichting Derden Gelden van de VSK wat de transparantie verder bevordert.

De VSK ondersteunt ook bij de automatische incasso's en controleert leningen voordat ze uiteindelijk worden gepubliceerd om in te kunnen investeren. Niet inhoudelijk, wel op consistentie en verstrekking vereisten (zoals juiste ID gegevens, check op bevoegdheden, juiste checks op kredietwaardigheid, overcreditering etc.) Ook dit betekent een efficiëncyslag omdat de VSK de kennis hierover centraal kan opbouwen voor alle kredietunies.

Het systeem geeft hiermee een stuk governance en borging van het proces die voor verdere groei noodzakelijk is.

Waar staan we nu?

Inmiddels staat het systeem en zijn alle processen ook live beschikbaar.

Dit heeft (zoals meestal bij IT projecten) langer geduurd dan verwacht. De doelstelling was om 31 maart live te gaan met het systeem. De aanpassingen die nodig waren om het systeem geschikt te maken voor de verschillende vormen van kredietunies (zowel bemiddeling, centrale kas als hybride) duurden langer dan verwacht. Uiteindelijk hebben we pas in juni de eerste kredietunie kunnen aansluiten. Inmiddels zijn we bezig met de migratie van de vierde kredietunie. Dit betekent ook dat de inkomsten van verstrekking via het systeem dit jaar lager zijn dan verwacht.

Inmiddels zijn er via "Mijn kredietunie" vijf nieuwe leningen verstrekt, staan er vier leningen open voor investeringen en zijn er 7 leningen in het systeem in behandeling. De anderen unies zullen in 2018 worden aangesloten.

In 2018 verwachten we rond het IT systeem nog een aantal investeringen te moeten doen:

1. In 2018 zal het systeem nog op een aantal punten moeten worden aangepast om wat kleine problemen eruit te halen waardoor bepaalde processtappen nu nog niet goed mogelijk zijn. Zo is het voor een kredietunie soms noodzakelijk om investeerders rechtstreeks te kunnen contacteren en moeten er per obligatie aparte obligatievoorwaarden aan investeerders kunnen worden aangeboden. Dit brengt nog wat extra kosten met zich mee om dit in het systeem mogelijk te maken.
2. Daarnaast merken we dat in de opstartfase een kredietunie meer begeleiding nodig heeft dan oorspronkelijk verwacht. Hier zal meer tijd vanuit de VSK aan besteed moeten worden.
3. Door de wijziging van de wet- en regelgeving van de AFM moet het systeem op een aantal punten nog worden aangepast. Zo moet het mogelijk worden om zzp-ers alsnog een investeringstoets te laten doen, investeringen 48 uur voor inschrijving in te kunnen zien en zzp-ers te wijzen op het risico van de investeringen (vanwege de inspanningsverplichting voor platforms om investeren van teveel van het beschikbaar inkomen tegen te gaan). Ook hier zal extra budget aan moeten worden besteed.
4. Tot slot is het in de komende twee jaar noodzakelijk om een migratie te doen naar een update versie van het Mendix platform waar "Mijn Kredietunie" op draait. Oorspronkelijk hadden we deze migratie in 2019 gepland. Ons moeder systeem [REDACTED] heeft deze echter al gedaan waardoor wij het voordeliger kunnen doen als wij zo snel mogelijk in 2018 volgen. Dit zou "Mijn Kredietunie" duurzamer maken voor de lange termijn. Hier gaat een extra investering mee gemoeid in 2018 van rond de € [REDACTED] -.

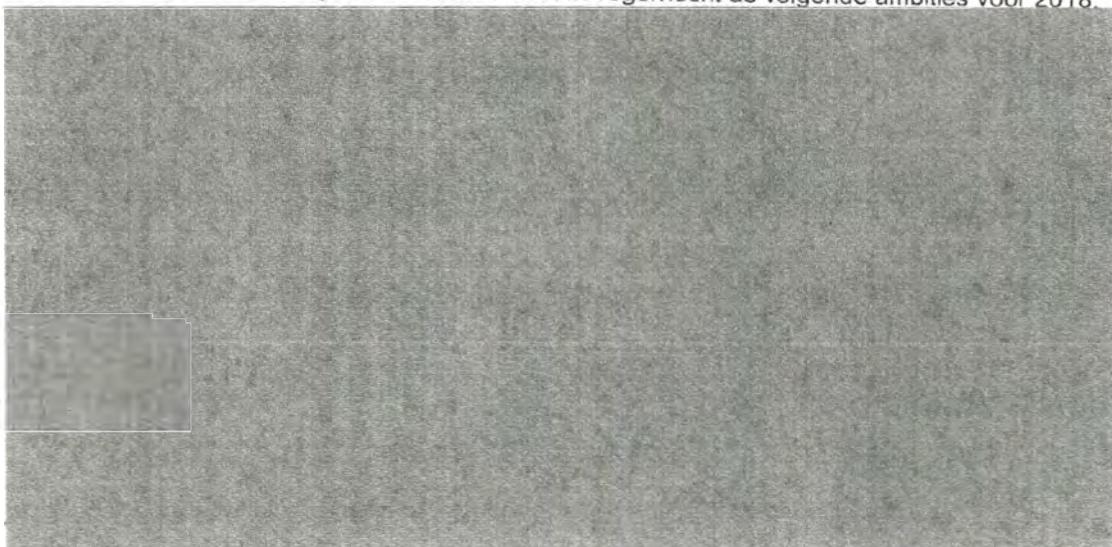
Deze extra investeringen hebben invloed op de begroting 2018.

Kredietunies betalen naast een aansluitfee een succesfee per verstrekt krediet. Doel is om met deze inkomsten uiteindelijk de kosten van het systeem te kunnen dragen. Inmiddels komen er via de drie aangesloten unies al opbrengsten binnen. Nog niet voldoende om de kosten volledig te kunnen dragen maar de inkomsten komen wel op gang.

2018

Zoals u hierboven kunt lezen is er in 2017 veel ondernomen en ontwikkeld. In 2018 willen we deze werkzaamheden graag voortzetten.

Naast de afronding van het IT systeem heeft de VSK in vogelvlucht de volgende ambities voor 2018:

Om de afronding van het IT systeem, en andere ambities van de VSK te kunnen realiseren is financiering nodig. Deze financiering is begin dit jaar reeds met u besproken. Destijds is een bedrag van [redacted] met u besproken. Hierbij werd rekening gehouden met een cofunder, een aanzienlijke bijdrage van de leden voor 2018, en lagere kosten voor het IT systeem. De cofunder zal in ieder geval niet begin 2018 gerealiseerd zijn. Ook zijn een aantal leden nog niet zover dat zij in deze mate kunnen bijdragen.

Dit betekent dat de inkomsten lager zijn dan oorspronkelijk geraamd en de uitgaven aan het IT systeem hoger. In verband hiermee zouden wij willen vragen of het toekennen van een subsidie van €240.385,- voor 2018 ook tot de mogelijkheden behoort. Hierbij gaan we ervan uit dat een cofunder halverwege 2018 gerealiseerd zal zijn.

Rest mij om nog eens te benoemen dat de kredietverlening met bijbehorende coaching en netwerk die een kredietunie levert een uniek product is. Alhoewel de groei van kredietunies langzaam is, zijn de ondernemers die ondersteund worden succesvol waarmee de regio of branche effectief een steuntje in de rug krijgt. Dat dit werkt zien we aan de weer groeiende belangstelling om een

VERENIGING SAMENWERKENDE KREDIETUNIES

Deventerstraat 20
2511TT Den Haag

06-53088000

kredietunie te starten, ook in bepaalde sectoren of groepen. Zoals bijvoorbeeld [REDACTED]
[REDACTED] Dit instrument kan echt toegevoegde waarde leveren en verdient daarom het voortzetten van uw steun.

In de hoop een en ander hiermee voldoende te hebben toegelicht teken ik,

Namens het bestuur,

Met vriendelijke groet,

Vriendelijke groet

SAMENWERKENDE KREDIETUNIES

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

T:

W: www.samenwerkendekredietunies.nl

<<http://www.samenwerkendekredietunies.nl/>>

KVK: 58922490

VERENIGING KREDIETUNIES
Vrijwilligersorganisatie

Cyclus 2017
2017 De P

4 x K = 16000 (€)

Bijlage 1. voortgangsverslag 2017

Aantal actieve aangesloten kredietunies

Na een jaar van bouwen van kredietunies in 2016 zijn in 2017 deze activiteiten voortgezet. Dankzij de WFTK die sinds begin 2016 van kracht is, is nu duidelijk wat een kredietunie mag en hoe zij moet worden ingericht. In 2016 en 2017 zijn een aantal initiatieven verder ontwikkeld en feitelijk opgestart.

We merken dat het lang duurt voor een kredietunie staat en ook feitelijk gaat verstrekken. Dit komt mede doordat de werkzaamheden voor een groot deel worden uitgevoerd door vrijwilligers. De VSK ondersteunt waar mogelijk, maar het lokaal activeren van het netwerk, en het beoordelen van de aanvragen wordt nog steeds door vrijwilligers gedaan.

Inmiddels telt de Vereniging 25 kredietunies als lid. 21 daarvan zijn actieve leden.

Van de 21 actieve leden zijn er 12 die al actief krediet verstrekken. De 9 andere zijn nog bezig met de opbouw.

Kredietverlening en bekendheid

2016 was een zwak jaar voor kredietunies wat kredietverstrekking betreft. Begin 2017 was licht beter, inmiddels zien we een grotere verbetering en wordt er meer verstrekt. We verwachten nog verdere groei omdat we inmiddels ook steeds meer kansrijke aanvragen krijgen. Het duurt altijd enige tijd om deze te verwerken.

Van de 12 kredietunies die actief krediet verstrekken hebben er inmiddels meer dan € verstrekt.

Aandachtspunt bij de cijfers blijft dat klanten die op andere manieren door kredietunies geholpen worden (en uiteindelijk dus niet met financiering), niet zichtbaar zijn. Dat is jammer want Kredietunies zijn immers opgericht om ondernemers te helpen, niet persé om te financieren. Als we alleen kijken naar het gefinancierde portfolio nemen we een deel van de geboekte resultaten dus niet mee. We proberen deze inzichtelijk te maken per eind 2017.

Communicatie

Bij de verstrekking blijft de onbekendheid van kredietunies een aandachtspunt. Het verbeteren van deze bekendheid via de eigen activiteit van de kredietunie gaat zeer langzaam. Zoals dat ook wel te verwachten is bij een netwerkorganisatie zonder winstoogmerk die voor een groot deel werkt met vrijwilligers.

Ook in 2017 doet de VSK zoveel mogelijk om deze bekendheid centraal te verbeteren. Zo zijn wij aanwezig op de week van de financiering en de week van de Ondernemer, en zoeken wij zoveel mogelijk landelijk free publicity voor kredietunies. Vanaf dit najaar gaat de VSK de kredietunies ook nog verder ondersteunen in de social media. En bij het opzetten van eigen websites etc. ondersteunen wij kredietunies bij hun social media activiteiten. De planning is om in 2018 de unies ook verder te gaan ondersteunen door materiaal te verschaffen voor lokaal netwerken.

Overige activiteiten

Wet en regelgeving

Op het terrein van wet en regelgeving is de VSK ook actief geweest voor haar leden.

NEDERLANDSE VERENIGING VAN KREDIETUNIES
Nederlandsche Vereniging van Kredietunies

VERENIGING VAN
KREDIETUNIES

Kredietunie

De VSK wil het liefste samen met de banken op zoek gaan naar een manier om effectief te gaan doorverwijzen, en waar nodig te stapelen, in de verwachting dat dit betere resultaten kan opleveren dan een wettelijke verplichting. Mocht het echter niet lukken om dit samen met de banken op korte termijn effectief op te zetten, dan gaat onze voorkeur toch uit naar een (wettelijke) verplichting boven de status quo.

4. Europese wet- en regelgeving

Ook op Europees terrein is de wetgeving in ontwikkeling. Via de Woccu en ENCU participeert de VSK in de ontwikkeling hiervan. Leuk is de interesse in Europa voor het Nederlandse kredietunie model. Ook andere kredietunies en het Europese parlement zijn geïnteresseerd in de mogelijkheden rond SME leningen voor kredietunies. Zo is de VSK uitgenodigd om op 8 november een presentatie te geven van het Nederlandse model in Brussel voor een werkgroep van het Europese parlement

5. Cofunding voor de koepel.

De VSK is, zoals overeengekomen met EZ hard op zoek naar een cofunder voor de koepelactiviteiten. Het is namelijk onze verwachting dat er nog enige tijd overheen zal gaan voor kredietunies geheel sustainable zullen zijn.

Er zijn inmiddels zeer goede contacten met een aantal partijen

Partijen geven echter aan de weer opgestarte poging tot een fusie tussen VSK en VKN te willen afwachten.

Begroting	2017	2018	2019	2020	
Inkomsten					
<i>Algemeen</i>					
Subsidie resterend 1-1-2017					
Bijdrage(aspirant) leden (1500,-)					
Bijdrage leden (contributie)					
Cofunding					
<i>Inkomsten Backoffice systeem</i>					
Opbrengst aansluitfee unies					
Opbrengst afsluitfee kredieten					
Jaarlijkse fee (door naar collin)					
Totaal	€ 183.500	€ 224.200	€ 53.475	€ 75.700	€ 134.950
Uitgaven	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Operationele kosten</i>					
Personeel					
Directeur					
Personeel communicatie en ondersteuning KU's					
<i>Onkosten</i>					
Onkosten (incl reis) directeur en personeel					
Bestuurskosten (reis)					
vacatiegelden bestuur					
<i>Operationeel overig</i>					
Website en tools					
Huur vergaderruimte/kantoor					
Stichting derden gelden					

kosten accountant (incl SDG)	€ 2.500	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Lidmaatschap WOCCU/MKB NL etc					
<i>Kosten Backoffice</i>					
Kosten systeem en platform					
Totaal operationele kosten	€ 152.500	€ 411.200	€ 251.100	€ 243.200	€ 252.200
<i>programmakosten</i>					
Seminar					
Juridische stukken (documentatie obligaties)					
kosten ontheffing KUMN AFM					
Marketing kosten (communicatieplan)					
Week van de ondernemer					
week kvk					
Bubo comm. plan voor Ku's					
Inrichten Centrale KU					
Totaal programma	€ 36.053	€ 73.000	€ 42.760	€ 43.000	€ 43.000
Totale kosten	€ 188.553	€ 484.200	€ 293.860	€ 286.200	€ 295.200
Resultaat	€ -5.053	€ -260.000	€ -240.385	€ -210.500	€ -160.250

	2021	2022
€	168.350	€ 234.900

A large, textured, dark gray rectangular area, possibly a book cover or endpaper, with a small white rectangular label in the bottom left corner.

€	253.100	€	253.400
---	---------	---	---------

€	43.000	€	43.000
---	--------	---	--------

€	296.100	€	296.400
---	---------	---	---------

€	-127.750	€	-61.500
---	----------	---	---------

Van:
Verzonden:
Aan:
Onderwerp:

Van:
Verzonden: vrijdag 24 november 2017 10:35
Aan:
CC:
Onderwerp: ook nog

Hoi [redacted] vroeg mij ook nog jullie te laten weten dat hij het cofunder verhaal heeft vertraagd omdat we toch nog (op verzoek van [redacted]) een keer gesprekken zijn aangegaan met [redacted] en dat loopt nog.

[redacted] had ik het niet in de brief opgenomen, maar [redacted] vond dat jullie dat wel moeten weten (en hij heeft natuurlijk gelijk).

Verder zijn wij van de week uitgenodigd bij het CDA in voorbereiding van de begrotingsbehandeling van EZ. Zij vroegen hoe ze kredietunies verder kunnen helpen.

In vogelvlucht wat in het gesprek naar voren kwam van beide kanten:

1. Kleine ondernemers hebben nog steeds moeilijke toegang tot financiering in Nederland (zie rapport commissie en onderzoek SRA) kredietunies zijn dus nog steeds nodig.
2. veel lof voor EZ om ons te helpen het systeem te kopen waardoor we kunnen professionaliseren
3. Uniek model van kredietunies voegt veel toe, decombi coaching netwerk en financiering is uniek. Buitenland kijkt hier nu ook naar, wil dat ook. Het gaat om vrijwilligers. Deze combinatie verdient ook steun van de overheid als motor(tje) voor branches en regio's
4. Kredietunies groeien langzamer dan verwacht, we denken dus nog wel, in ieder geval, drie jaar ondersteuning nodig te hebben.
5. We zijn in gesprek met EZ over steun voor 2018.
6. Steun is nu goed maar als we verder willen professionaliseren wat krap. Ku's hebben aangegeven dat ze daar wel blij mee zouden zijn. Zou heel mooi zijn als steun dus nog drie jaar zou kunnen en iets ruimer zou zijn
7. 1 kredietunie maakt gebruik van de BMKB. Procedure is echter tijdrovend. Wij zouden hem als VSK graag voor de hele groep aanvragen, maar dat kan niet. Bij het Europese alternatief kan dat wel (Cosme), maar die krijgen we waarschijnlijk niet omdat de BMKB al bestaat. Zou het mogelijk zijn om de BMKB ook als groep aan te vragen?
8. Zouden er geen Europese funding of operationele funds beschikbaar zijn voor kredietunies? In andere landen gaat dit via Structural funds of Regional funds. Zou dat bij ons ook kunnen.
9. De nieuwe crowdfunding regelgeving is potentieel een belemmering voor kredietunies die een zelfde ontheffing hebben (als ze met kredietbemiddeling werken tenminste). Het gaat om ander instrument, alleen voor ondernemers en gefinancierd door ondernemers hier moet wel ruimte voor blijven.

Via het CDA zullen jullie dit vast ook krijgen, geen idee of het ook echt in de commentaren/verzoeken etc. terecht komt, maar dan heb je het vast

Vriendelijke groet

SAMENWERKENDE KREDIETUNIES
voor ondernemers, door ondernemers

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

T: [REDACTED]

W: www.samenwerkendekredietunies.nl <<http://www.samenwerkendekredietunies.nl/>>

KVK: 58922490

TER ADVISERING

Aan de Staatssecretaris

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

T 070 379 7651

Datum

18 december 2017

Kenmerk

DGBI-O / 17201570

BHM:

nota

Positief advies voor gesprek Stas en
over kredietunies (VKN)

Parafenroute

DG B&I

Piv. Directeur Ondernemerschap

BBR-adviseur

Bijlage: 1.

-Brief van

Aanleiding

U heeft een uitnodiging ontvangen van de heer voor een gesprek
over kredietunies en in het bijzonder over

Advies

Positief advies om in te gaan op verzoek tot een gesprek met de heer.
Hij heeft naar ons weten geen formele rol bij de brancheorganisatie
Kredietunie Nederland. Ik raad u aan om het gesprek te voeren over de
ontwikkeling van de financieringsvorm kredietunies en de urgentie om te
komen tot één brancheorganisatie.

Kernpunten

- EZK ziet kredietunies als een aanvulling op het aanbod van mkb financiering. Dat is de reden waarom het Kabinet kredietunies steunt. De Kamer heeft op basis van een Initiatiefwet toezicht voor kredietunies ingesteld. Momenteel zijn de kredietunies nog te beperkt in omvang om onder de wetgeving te vallen.
- Het lukt dan ook tot op heden onvoldoende om kredietunies te laten groeien. Het aantal reeds verstrekte kredieten is beperkt in omvang.
- Er zijn twee brancheorganisaties voor kredietunies in Nederland. EZK vindt het wenselijk als er maar één brancheorganisatie zou zijn.
- De heer wil met u spreken over de situaties bij kredietunies en specifiek de verhouding tussen beide brancheorganisaties.
- Vanuit de ligt een gesprek voor de hand.

Ontvangen BBR

101

Toelichting

- Er zijn twee brancheorganisaties voor kredietunies, namelijk Vereniging Samenwerkende Kredietunies (VSK) en Vereniging Kredietunie Nederland (VKN). EZK heeft meerdere malen een subsidie verstrekt. Een eenmalige subsidie aan de voorloper van VKN om pilots te ondersteunen en subsidie aan VSK om overkoepelende activiteiten voor kredietunies te ondersteunen evenals voor de aanschaf van een IT systeem dat voor alle kredietunies toegankelijk is.
-
- De VKN en VSK wilden in het najaar van 2016 fuseren en de krachten bundelen. Dit is helaas niet gelukt. Op dit moment wordt opnieuw verkend of een fusie haalbaar is.
- Bij de begrotingsbehandeling van EZK heeft het kamerlid Amhaouch (CDA) gevraagd of u van plan bent steun te blijven leveren aan VSK.
- EZK heeft sinds de opstartfase van kredietunies in de periode 2012-2017 meerdere malen bijgedragen met een subsidie voor de overkoepelende organisaties. EZK heeft inmiddels 1 mln. bijgedragen aan kredietunies. Na de steun van EZK in de periode 2012-2018 zouden kredietunies op eigen benen moeten kunnen staan. Het standpunt van EZK is dat er inmiddels voldoende is bijgedragen aan de kredietunies.
-

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Directie Ondernemerschap

T.a.v. mevr. [REDACTED]

Postbus 20101

2500 EC DEN HAAG

Verzonden per email

Datum: 30 maart 2018

Verzoek tot subsidievaststelling verplichtingenummers nr [REDACTED]

Geachte mevrouw [REDACTED]

Hierbij verzoek ik u om vaststelling van de subsidies door u verstrekt aan de Vereniging samenwerkende Kredietunies met het bovengenoemde verplichtingnummer.

In deze mail vindt u de bijgevoegde documenten van de externe accountant betreffende de eindverantwoording behorende bij deze subsidie. Daarnaast vindt u een rapportage over de verschillende jaren vallende onder de subsidieperiode. Waarin de bereikte resultaten worden toegelicht.

Bij beschikking [REDACTED] hebben ontvangsten en uitgaven zich anders ontwikkeld dan ten tijde van het verstrekken van de subsidie verwacht.

Hoewel de lagere inkomsten en de doorlopende uitgaven in tussentijds overleg en in de cijfers zijn vermeld is tot nu toe niet formeel het verzoek ingediend om toestemming voor deze wijziging van de voorwaarden van de subsidiebeschikking. In overleg met u doen we dat bij deze alsnog.

Verder wil ik u ook verzoeken om het resterende bedrag van [REDACTED] van deze subsidie over te maken als de eindverantwoording is goedgekeurd.

Toelichting

De Vereniging Samenwerkende Kredietunies (VSK) heeft van uw ministerie een subsidie ontvangen voor het uitvoeren van haar activiteiten in de periode 2015-2017. In de subsidie verlening waren de subsidiabele kosten als volgt begroot:

Begroting beschikking

Kosten	aanvullend 2015	2016	2017
Kosten directie, personeel en bestuur			
Seminar jaarlijks			
Automatisering			
Juridische kosten			
Produkten en communicatie			
Totale kosten	€ 217.500	€ 252.500	€ 252.500

De subsidie wordt in de beschikking vastgesteld op maximaal € 400.000,- . Hierbij is aangegeven dat het subsidiebedrag van de subsidiabele kosten bedraagt. Dat betekent dat van de kosten gedekt zouden moeten worden vanuit andere inkomsten.

Zoals u tijdens de periode van uitvoering in de verschillende rapportages en voortgangsgesprekken is medegedeeld hebben deze andere inkomsten zich anders ontwikkeld dan verwacht.

Allereerst zijn kredietunies minder snel gestart dan verwacht, en groeien zij ook langzamer dan destijds geraamd. Veel kredietunies hebben met starten gewacht tot de wet toezicht Kredietunies van kracht werd. En kredietunies, zoals andere netwerk organisaties, groeien langzaam via het netwerk van de aangesloten leden. Dit resulteert in gestage maar ook langzamere groei.

Daarnaast heeft vertraging in fusieplannen met de andere vereniging van kredietunies ertoe geleid dat het aantrekken van cofunding voor de koepel zelf ook vertraging opgelopen heeft.

De gerealiseerde inkomsten zijn door deze twee zaken in de subsidieperiode een stuk lager dan geraamd.

Gedrukt op 25
2011 TT De H

KVK nr 58922490

Gedurende de subsidieperiode werd duidelijk dat de inkomsten lager zouden uitvallen. In verband hiermee heeft de VSK de uitgaven aangepast. Daardoor is de VSK begroting sluitend uitgekomen. De VSK heeft (vooral) dankzij de bijdrage van Economische zake toch haar doelen kunnen realiseren.

De consequentie is wel dat de bijdrage van maximaal € 400.000,- Van Economische zaken uiteindelijk niet [redacted] van de subsidiabele kosten bedraagt maar [redacted]

Concluderend zijn dus de feitelijk gemaakte kosten lager dan geraamd en is het aandeel van de EZ subsidie daarin hoger dan geraamd.

Hoewel de lagere inkomsten en de doorlopende uitgaven in tussentijds overleg en in de cijfers zijn vermeld is tot nu toe niet formeel het verzoek ingediend om toestemming voor deze wijziging van de voorwaarden van de subsidiebeschikking.

Zoals in overleg met uw ministerie afgesproken doen we dat op dit moment alsnog bij het indienen van de eindverantwoording met betrekking tot deze subsidie.

Verder wil ik u ook verzoeken om het resterende bedrag van [redacted] van deze subsidie over te maken als de eindverantwoording is goedgekeurd.

[redacted]

Na deze toelichting vragen wij u om subsidievaststelling voor deze subsidie.

Voor verdere toelichting ben ik graag beschikbaar,

Hoogachtend, namens de Vereniging Samenwerkende Kredietunies.

Vereniging Samenwerkende Kredietunies

W: www.samenwerkendekredietunies.nl

KVK: 58922490

SAVANA WASHING MACHINE

SAVANA WASHING MACHINE

KVW 5892 600

201111 Dm